

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1988 අගෝස්තු මස 25 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

1988 අගෝස්තු මස 25 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
භාෂා පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී

කොළඹ රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැක

මිල : රු. 4.50 යි.

තැපැල් භාණ්ඩුව : රු. 2.30 යි.

[සහතිකය සටහන් කළේ 1988 අගෝස්තු මස 25 වන දින]
එල්. ඩී.—බී. 5/84

බැංකු ව්‍යාපාර කරගෙන යනු ලබන තැනැත්තන්ට බලපත්‍ර දීම සඳහා කාර්ය පටිපාටියක් ඉදිරිපත් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද බැංකු ව්‍යාපාරයට අදාළ වූ කරුණු විධිමත් කිරීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා ද ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කරුණු සඳහා ද විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

1. (1) මේ පනත 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.
- (2) V වන කොටස හැර මේ පනතේ අනිකුත් විධිවිධාන, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරනු ලබන නියමයකින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන (මෙහි මින් මතු “නියමිත දිනය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) දිනයක ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.
- (3) V වන කොටසේ විධිවිධාන, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයකින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන පසු දිනයක ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

පුනරුත්ථාපය සහ ක්‍රියාත්මක වන දිනය

I වන කොටස

බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යන තැනැත්තන්ට බලපත්‍ර දීම

2. (1) නියමිත දින හෝ ඉන් පසුව, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක අධිකාරය යටතේ වූ සමාගමක් විසින් හැර බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරනු නොලැබිය යුතු ය.

බැංකුවලට බලපත්‍ර දීම

(2) ඒ සමාගම ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කරන ලද සමාගමක් වන අවස්ථාවක, ඒ සමාගම 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතේ XIII වන කොටසේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කර ඇත්තේ නම් මිස බලපත්‍රයක් නිකුත් කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(3) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබූ යම් සමාගමක් මෙහි මින් මතු “බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

(4) මේ වගන්තියේ (1) වන සහ (2) වන උපවගන්තිවල සහ මේ පනතේ 3 වන වගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද නියමිත දිනයේ දී බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යන ලද මේ පනතේ I වන උපලේඛනයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබ ඇති සියලු වාණිජ බැංකුවලට මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව බලපත්‍ර නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5). (1) වන උපවගන්තියට පටහැනිව බැංකු ව්‍යාපෘතික කටයුතු කරගෙන යන යම් සමාගමක් මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා “සමාගම” යන්නෙන් 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සහ ලියාපදිංචි කරන ලද සමාගමක් අදහස් වන අතර, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව යථා පරිදි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ යම් විදේශ රටක යම් ව්‍යවස්ථාවකට අනුකූලව හෝ රාජකීය අධිකාරී පත්‍රය හෝ පෝට්ත්ව බලපත්‍ර අනුව පිහිටුවන ලද සමාගමක් හෝ යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ පිහිටුවන ලද සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් ඇතුළත් වුව ද මහ බැංකුව හෝ I වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති බැංකු හැර, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කර ඇති පුද්ගලික සමාගමක් එයට ඇතුළත් නොවන්නේ ය.

බලපත්‍රයක්
සඳහා
ඉල්ලුම් කිරීම.

3. (1) බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා වූ ඉල්ලීමක් මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලබන ආකාරයට ලියවිල්ලකින් මුදල් මණ්ඩලය වෙත කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) බලපත්‍රයක් සඳහා වන සෑම ඉල්ලුම් පත්‍රයකටම—

(අ) සමාගමේ සාංගමික සංස්ථා පත්‍රයේ සහ ව්‍යවස්ථාවලියේ හෝ සමාගමේ ව්‍යවස්ථාවේ හෝ ඒ හා සම්බන්ධිත වෙනත් යම් ලියවිල්ලක හෝ පිටපතක් ;

(ආ) බලපත්‍රය ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කර ඇති අවුරුද්දට ඉහත තිත්ම වූ අවුරුද්ද වෙනුවෙන් වූ සමාගමේ ශේෂ පත්‍රයේ පිටපතක් සහ ලාභාලාභ ගිණුමක් වේ නම්, එහි පිටපතක් ; සහ

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කරන ලද සමාගමක් විසින් කරන ලද ඉල්ලුම් පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ශ්‍රී ලංකාව තුළ බැංකු කටයුතු හෝ භාර ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේ දී දරන්නට සිදු වූ සියලු වගකීම් සහ බැරකම් ආවරණය කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි අරමුදල් මහ බැංකුව විසින් ඉල්ලා සිටි විට ලැබීමට සලස්වන බව සඳහන් කරන ඒ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යෝජනා සම්මතයකින් සහතික කරනු ලැබූ ඒ සමාගමේ සභාපති වරයාගෙන් වූ දිවුරුම් පෙත්සමක්

අමුණා තිබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලුම්පත්‍රයක් ලැබුණු විට, බලපත්‍රයක් දිය යුතු ද නැද්ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි මුදල් මණ්ඩලය සලකන අවස්ථාවක, වෙනත් ලියකියවිලි හෝ විස්තර සපයන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඉල්ලුම්කරුට නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(4) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද කිසිම සමාගමක් විසින්—

(අ) ඒ සමාගම ජනතා සමාගමක් ලෙස ලියාපදිංචි කර ඇත්තේ නම් මිස ;

(ආ) ඒ සමාගමේ මූලික පරමාර්ථ ලෙස, වෙක්පත්, අණකර, ඇණ වුම් මගින් හෝ අනාකාරයෙන් ඉල්ලා සිටි විට ආපසු ගැනීමට යටත්ව මුදල් තැන්පතු භාරගැනීමේ ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම, ඒ සමාගමේ සංස්ථා පත්‍රයේ සඳහන් කරනු ලබ ඇත්තේ නම් මිස; සහ

(ඇ) සමාගමේ සංස්ථාපත්‍රයෙහි යම් වෙනත් ආකාරයක ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙනයාම සඳහා විධිවිධාන සලසා තිබේ නම්, ඒ ආකාරයේ ව්‍යාපාර කටයුතු, සමාගමේ සංස්ථාපත්‍රයෙන් මේ පනතෙහි II උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති එක් හෝ ඊට වැඩි ආකාරයක ව්‍යාපාර කටයුතු වලට සීමා කරනු ලබ ඇත්තේ නම් මිස

බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(5) (1) වන (2) වන හා (3) වන උපවගන්ති යටතේ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් සහ වෙනත් ලේඛන ඉදිරිපත් කරන යම් තැනැත්තකු දැන දැනම එහි ඇතුළත් තොරතුරුවල යම් විස්තරයක අසත්‍ය හෝ නොමග යවන පුළුල් කරුණක් ඇතුළත් කරමින් එය ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ නම්, ඔහු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන්නේය.

4. (1) 3 වන වගන්තිය යටතේ බලපත්‍රයක් ඉල්ලුම් කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කරන ලද යම් සමාගමකට, ඒ සමාගම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වකීය ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව තීරණය කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණයක් එක්සත් ජනපද ඩොලර්වලින් හෝ ඒ එක්සත් ජනපද ඩොලර්වලට සමාන වූ මුදල් ප්‍රමාණයක්, යම් නම් කළ විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණය කිරීමට පොරොන්දු වන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. එසේ ප්‍රේෂණය කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණය, ඒ සමාගමේ පැවරූ ප්‍රාග්ධනයෙහි කොටසක් විය යුතු අතර, තැන්පතුවක් ලෙස මග බැංකු වෙති හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල තීරණය කරනු ලබන වෙනත් ආකාරයකින් තැන්පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කරන ලද සමාගම් විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ව්‍යවහාර මුදලින් ප්‍රේෂණය කළ යුතු බව.

(2) මුදල් මණ්ඩලය විසින් අවසන්වරට කරන ලද තීරණයේ දිනයේ සිට මාස හයක කාල සීමාවක් ඉකුත්වීමෙන් පසු මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීමට අදාළව ජාතික ආර්ථිකයේ යහපත උදෙසා එසේ කිරීමට අවශ්‍ය යයි හෝ ප්‍රයෝජනවත් යයි මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල සලකනු ලබන අවස්ථාවක තවදුරටත් තීරණයක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ කරන ලද තීරණයක්, එවැනි එක් එක් තීරණයක් කිරීමෙන් පසුව ඉල්ලීමක් කරන ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සංස්ථාගත කරන ලද සියලුම සමාගම්වලට සමානව අදාළ වන්නේ ය

බලපත්‍ර
නිකුත්
කිරීම.

5. (1) 3 වන වගන්තිය යටතේ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ලැබුණු විට, ඒ ඉල්ලුම්පත්‍රය සමඟ වූ ලියකියවිලි සහ විස්තර සලකා බැලීමෙන් පසු සහ බලපත්‍රයේ නියම සහ කොන්දේසි ඉල්ලුම්කරු විසින් ඉටු කරනු ලබන බවට සාහිමට පත්වීමෙන් පසු, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව ඉල්ලුම්කරුට ශ්‍රී ලංකාවෙහි බැංකු ව්‍යාපාර කරගෙන යාම පිණිස බලය දෙමින් මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඉල්ලුම්කරුට බලපත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) බලපත්‍රයෙහි—

(අ) බැංකුව කරගෙන යා යුත්තේ මෙරට බැංකු ව්‍යාපාරයක් ද නැතහොත් අක් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාරයක් ද නොඑසේ නම් ඒ දෙවර්ගයේම ව්‍යාපාර ද යන වග; සහ

(ආ) යම් බැංකුවක් ව්‍යාපාරය කරගෙන යාදුනු ස්ථානය හෝ ස්ථාන නැතහොත් යම් ප්‍රදේශයක් ඇතුළත නම් ඒ ප්‍රදේශය

නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම, (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ඒ බැංකුව වෙත නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයේ පිටපතක්, ඒ බැංකුවේ පරිශ්‍රය තුළ නොදිනී පෙනෙන ස්ථානයක ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු ය.

6. 17 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, කිසිම බලපත්‍ර ලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්—

(අ) බලපත්‍රයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති ව්‍යාපාරය හැර වෙනත් යම් බැංකු ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යාම; හෝ

(ආ) මේ පනතේ II වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති ආකාරයේ ව්‍යාපාරයක් හැර වෙනත් යම් ආකාරයේ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යාම

නොකළ යුතු ය.

7. පිළිවෙලින් (397 වන අධිකාරය වන) ලංකා බැංකුව ආඥා පනතින් සහ 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකුව පනතින් පිහිටුවන ලද ලංකා බැංකුව සහ මහජන බැංකුව විසින් සහ 1985 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය ග්‍රාමීය සංවර්ධන බැංකු පනත යටතේ පිහිටුවන ලද යම් ප්‍රාදේශීය ග්‍රාමීය සංවර්ධන බැංකුවක් විසින් ඒ එක් එක් බැංකුවට පිළිවෙලින් අදාළ වූ ඒ ව්‍යවස්ථාවලින් සහ ඒ යටතේ ඒ ඒ බැංකුව වෙත පැවැරුණු බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම 6 වන වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලින් සීමා කරනු ලැබේ යයි තෝරාම නොගත යුතු ය.

සියලු
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ බැංකු
වෙත පනවනු
ලබන සීමා.

ලංකා බැංකුව,
මහජන බැංකුව
ආදිය විසින්
ස්වකීය
බලතල
ක්‍රියාත්මක
කිරීම
ඉහතින්
සඳහන්
විධිවිධාන
වලින් සීමා
නොකරනු
ලබන බව.

8. (1) බලපත්‍රලාභී සෑම වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම ඒ බැංකුව විසින් කරගෙන යනු ලබන විවිධ බැංකු ව්‍යාපාර වර්ග සැලකිල්ලට ගෙන මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන වාර්ෂික බලපත්‍ර ගාස්තුවක් මග බැංකුවට ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

බලපත්‍ර ගාස්තු ගෙවීම.

(2) එක් එක් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් බලපත්‍ර ගාස්තු වශයෙන් ගෙවිය යුතු මුදල සහ ඒ ගාස්තුව ගෙවිය යුතු ආකාරය මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඒ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව වෙත දැනුම් දිය යුතු ය.

(3) බැංකු ව්‍යාපාර වර්ග සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍ර ගාස්තුවක් තීරණය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ ව්‍යාපාර වර්ග කරගෙන යනු ලබන සියලුම බැංකුවලට ඒ ගාස්තුව අදාළ විය යුතු ය.

9. (1) යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්—

බලපත්‍ර අදිය නිකුත් කළදී ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට නොහැකිවීම නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵල.

(අ) 5 වන වගන්තිය යටතේ බලපත්‍රය නිකුත් කොට මාස නවයක් ඇතුළත ව්‍යාපාරය ආරම්භ නොකර ඇති බව; හෝ

(ආ) එය විසින් දැරීමට යෙදුණු යම් ණයක් ඒ ණය ගෙවිය යුතු දිනට ගෙවීමට නොහැකි වී ඇති බව; හෝ

(ඇ) ඒ බැංකුවට විරුද්ධව පෙත්සමක් හෝ නඩු කටයුත්තක් පැවරීමට යෙදුණු අවස්ථාවක, යම් බංකොලොත්භාවය පිළිබඳ නීතියක් හෝ ණයකරුවන්ට සහන සැලසීම සඳහා වූ හෝ ණයකරුවන්ට අදාළ වූ හෝ වෙනත් යම් නීතියක් යටතේ, ඒ බැංකුව වෙනුවෙන් භාරකරුවකු හෝ ලැබුම්කරු වකු පත්කිරීමට යෙදී ඇති බව; හෝ

(ඈ) බැංකු ව්‍යාපාරය කරගෙන යාම අවසන් කරන ලද බව

සම්බන්ධයෙන් වූ මුදල් මණ්ඩලය සැසීමට පත් වූ අවස්ථාවක මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඒ බැංකුව වෙත නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රය අවලංගු කරන බවට දන්වීමක් කිරීම කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ දන්වීම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට දන්වා යවනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ අවලංගු කිරීමේ දන්වීමකට විරුද්ධව ඒ දන්වීම දැනුම් දුන් දිනයේ සිට දින නිහඬ ඇතුළත 5 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රය අවලංගු කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේ මන්දැයි හේතු දක්වමින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ලියවිල්ලකින් මුදල් මණ්ඩලය වෙත විරෝධතාවක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) අවලංගු කිරීම පිළිබඳ දන්වීම දැනුම් දුන් දිනයේ සිට දින හයකින් ඉකුත්වීමෙන් පසු සහ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ මුදල් මණ්ඩලය වෙත යොමු කරන ලද විරෝධතා විභාග කිරීමෙන් පසු, මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඒ දන්වීම ඉල්ලා අස්කර ගැනීම හෝ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට නිකුත් කර ඇති බලපත්‍රය අවලංගු කිරීම හෝ කරනු ලැබිය යුතු ය; තවද ඒ බව බැංකුව වෙත දන්වනු ලැබිය යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ අවලංගු කිරීමක්—

(අ) අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ කාලය අවසන් වීමෙන් පසු (5) වන උපවගන්තිය යටතේ අවලංගු කිරීමට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර නොමැති අවස්ථාවක; හෝ

(ආ) අභියාචනාධිකරණය විසින් අවලංගු කිරීම ස්ථිර කිරීමෙන් පසු, (5) වන උපවගන්තිය යටතේ අවලංගු කිරීමට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවක

ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර, එවැනි අවලංගු කිරීමක් පිළිබඳ දැන්වීම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) 3 වන උපවගන්තිය යටතේ කිසියම් අවලංගු කිරීමක් පිළිබඳව මුදල් මණ්ඩලයේ තීරණයකින් අතහැරීමට පත් යම් තැනැත්තකු විසින් එම අවලංගු කිරීම පිළිබඳව මණ්ඩලය විසින් ඔහුට දැනුම් දෙනු ලැබීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත දී, එම තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනාධිකරණය වෙත අභියාචනය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(6) මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනාවලට අදාළව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 136 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ රීති සාදනු ලබන තුරු, අභියාචනාධිකරණය වෙත ප්‍රතිශෝධන මගින් ඉල්ලුම් කිරීම් වලට අදාළව ඒ ව්‍යවස්ථාව යටතේ සාදන ලද රීති, මේ වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන සෑම අභියාචනයකටම අදාළ විය යුතු ය.

(7) (5) වන උපවගන්තිය යටතේ අභියාචනාධිකරණය වෙත කරන ලද අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන්, ඒ අභියාචනය කරන ලද්දේ යම් තීරණයකට විරුද්ධව ද, ඒ තීරණය ස්ථිර කිරීම, ප්‍රතිශෝධනය කිරීම නැතහොත් මඳක් වෙනස් කිරීම හෝ එය අවලංගු කර, යුක්තිය ඉටු වීම පිණිස අවශ්‍ය වෙනත් යම් ආඥාවක් කිරීම හෝ අභියාචනාධිකරණය විසින් කරනු ලැබිය හැකි ය.

10. (1) 9 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීම සඳහා දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලැබූ අදිස්ථාවක, මණ්ඩලය විසින් බලපත්‍රලාභී විෂයේ බැංකුවට—

(අ) ඒ විධානයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබ ඇති යම් ආකාරයකට, එහි වත්කම් පිළිබඳව කටයුතු කිරීම හෝ ඒවා බැහැර කිරීම තහනම් කරමින්;

(ආ) නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබ ඇති යම් ගණුදෙනුවකට හෝ ගණුදෙනු වර්ගයකට ඇතුළත්වීම ඒ බැංකුවට තහනම් කරමින්;

(ඇ) ඒ බැංකුව විසින් තැන්පතු ලබාගැනීම තහනම් කරමින්;

විධාන දෙනු ලැබිය යුතු ය.

අවලංගු
කිරීමේ
දැන්වීම
නිකුත් කළ
අවස්ථාවක
මණ්ඩලයේ
විධාන.

(2) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද විධාන ඉටු නොකරන අවස්ථාවක, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තවදුරටත්—

(අ) ඒ බැංකුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිය ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම වහාම අත්හිටුවන මෙන් සහ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට, ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර එහි ව්‍යාපාර කටයුතු අත්හිටුවන මෙන් ඒ බැංකුවට විධාන කරනු ලැබිය හැකි ය; තව ද

(ආ) ඒ බැංකුවේ සියලු පොත්, ලේඛන සහ වත්කම් සහ එහි ව්‍යාපාර කටයුතු සිය භාරයට ගන්නා ලෙස බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂවරයා විධාන කරනු ලැබිය හැකි ය. තවද, මුදල් මණ්ඩලයේ විධානය ඉටු කිරීම සඳහා තමාට අවශ්‍ය විය හැකි පියවර බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් ගැනීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් සියලු පොත්, ලේඛන සහ වත්කම් සිය භාරයට ගන්නා වූ සහ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඒ අවලංගු කිරීම කොන්දේසි රහිතව අස්කර ගන්නා වූ අවස්ථාවක, සිය භාරයට ගන්නා ලද පොත්, ලේඛන සහ වත්කම් ඒ බැංකුවට වහාම භාර දෙන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂවරයා විධාන කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) තත් කාලයෙහි බලපවත්නා යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන් වුව ද එවැනි විධානයක් කිරීමේ හේතුව නිසා සිදු වූ හෝ සිදු විය හැකි හෝ සිදුවිය හැකි යයි චෝදිත පාඩු හෝ අලාභ හානි සම්බන්ධයෙන් මේ වගන්තිය යටතේ ගන්නා වූ යම් ක්‍රියාවක් වෙනුවෙන් යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් යම් අධිකාරයක් කිසිදු නඩුවක් හෝ නඩු කටයුත්තක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය.

11. (1) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක බලපත්‍රය අවලංගු කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද, ඒ වාණිජ බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙන්ම ඉන් බැහැර ද සිය ව්‍යාපාර කටයුතු වහාම අත්හිටුවන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් විධාන කරනු ලැබිය යුතු අතර, එහි සියලු පොත්, ලේඛන සහ වත්කම් සමග එහි ව්‍යාපාර කටයුතු භාර ගන්නා ලෙසත් ඒ බැංකුව විසින් ව්‍යාපාර කටයුතු තවදුරටත් කරගෙන යාම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පියවර ගන්නා ලෙසත් බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂවරයා විධාන කරනු ලැබිය යුතු ය. තව ද, මුදල් මණ්ඩලයේ විධානය ඉටු කිරීම සඳහා තමාට අවශ්‍ය විය හැකි යම් පියවර බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් ගැනීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

වාණිජ බැංකුව බැංකු කටයුතු අත්හිටවිය යුතු බව.

(2) තත් කාලයෙහි බලපවත්නා යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වූ බලපත්‍රයක් අවලංගු කරන ලද අවස්ථාවක, බැංකු අධිකෘතිය අධ්‍යක්ෂ විසින්, ඒ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා නඩු කටයුතු ආරම්භ කිරීම පිණිස ඒ සම්බන්ධයෙන් නිසි අධිකාරණ බලය ඇති අධිකරණයක් වෙත වහාම ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය යුතු අතර, මේ පනතේ VIII වන කොටසේ විධිවිධාන ප්‍රකාර, බැංකුව ගණන් බේරා වසා දැමීමේ කාර්යය සඳහා ආවරකරු ලෙස ඔහු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වූ බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීම කරන ලද අවස්ථාවක, බැංකු අධිකෘතිය අධ්‍යක්ෂ විසින් වහාම ඒ බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත, ශ්‍රී ලංකාව තුළ පිහිටුවන ලද එහි ශාඛාවෙහි ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේ දී දරනු ලැබූ බැඳීම් සහ වගකීම් එය විසින් ගරු කළ යුතු බව දන්වා සිටිය යුතු අතර, 3 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අනුව මේ සම්බන්ධයෙන් දෙනු ලැබිය හැකි එවැනි යම් පොරොන්දුවක් බලාත්මක කිරීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ (1) වන, (2) වන හා (3) වන උපවගන්ති වල සඳහන් කර ඇති ක්‍රියාමාර්ගයට අමතරව, මුදල් මණ්ඩලය විසින්, ඊට අවශ්‍ය යයි හැඟෙන අන්දමට, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව සම්බන්ධයෙන්—

(අ) ඒ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතුවලට අදාළව අවශ්‍ය යයි මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කරන, යම් පියවරක් වහාම ගන්නා ලෙස හෝ යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් වහාම කරන ලෙස ඒ බැංකු වට නියම කිරීමෙන්;

(ආ) ඒ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු නිසි ලෙස කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් ඒ බැංකුවට උපදෙස් දීම පිණිස සුදුසු හා නිසි තැනැත්තකු පත්කිරීමෙන්;

(ඇ) ඒ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු පාලනය සියතට ගැනීමෙන් සහ කරගෙනයාමෙන් හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් සියතට ගත් පාලනය, බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම පිණිස වෙනත් තැනැත්තකුට පැවරීමෙන්;

(ඈ) ඒ බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය වැඩිකිරීමෙන්, අළුත් කොටස්කරු වත් සඳහා කටයුතු පිළියෙළ කිරීමෙන් සහ එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමෙන් ඒ බැංකුව ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමෙන්; සහ

(ඉ) ඒකාබද්ධ කිරීමට කැමැත්ත පළකරන වෙනත් යම් බලපත්‍ර ලාභී වාණිජ බැංකුවක් සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන වැඩ පිළිවෙලක් ඇති කිරීමෙන්

වෙනත් පියවර ගනු ලැබිය හැකි ය.

12. (1) (අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ශාඛාවක්, නියෝජිතායතනයක් හෝ එහි කාර්යාලයක් ශ්‍රී ලංකාවේ යම් කොටසක විවෘත කිරීම හෝ වසා දැමීම සඳහා හෝ යම් ව්‍යාපාර කටයුතු කරන පවත්නා ස්ථානයක පිහිටීම වෙනස් කිරීම සඳහා ද;

ආකෘති ගණදේහ ආදිය කරන කොටස යම් ලේඛන මුදල් මණ්ඩලයේ අනුමතය අවශ්‍ය බව.

(ආ) යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යවස්ථාගත කළ හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යම් ස්ථානයක එහි ශාඛාවක්, නියෝජිතායතනයක් හෝ කාර්යාලයක් විවෘත කිරීම සඳහා ද, වසා දැමීම සඳහා ද;

(ඇ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් වෙනත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක හෝ වෙනත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක යම් ශාඛාවක ව්‍යාපාර කටයුතු අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ද;

(ඈ) යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ භවුල් ව්‍යාපාරයක් සමාගමක් හෝ සංස්ථාවක් කෙළින්ම හෝ අන්‍යාකාරයෙන් දරන්නේ වී නමුත්, එවැනි තැනැත්තෙකුගේ නාමිකයා විසින් යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංස්ථාපනය කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක ද්‍රව්‍යමය ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ද;

මේ ඡේදයේ කාර්ය සඳහා “ද්‍රව්‍යමය ප්‍රතිලාභ” යන්නෙන්, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ නිකුත් කළ ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට දහයකට වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් දැරීම අදහස් වේ;

(ඉ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බැංකු විසින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නියෝජිත කාර්යාලයක් හෝ එවැනි වෙනත් ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් විවෘත කිරීම සඳහා ද

අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් දෙන ලද ලිඛිත අනුමතය අවශ්‍ය වන්නේය.

(2) මේ වගන්තිය යටතේ වූ අනුමතය අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලබන නියමයක කොන්දේසිවලට යටත්ව දෙනු ලැබිය හැකිය.

13. (1) බැංකු අධිකාරී පනත අධ්‍යක්ෂ විසින් කරනු ලබන වාර්තාවක් උඩ අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ශාඛාවක්, නියෝජිතායතනයක් හෝ කාර්යාලයක් වසා දැමීම ඇතුළුව, අනුමතය අස් කර ගැනීම හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ දෙන ලද අනුමතයක නියම සහ කොන්දේසි මුදල් මණ්ඩලය විසින් වෙනස් කිරීම ලියවිල්ලකින් කරනු ලබන නියමයක් මගින් කරනු ලැබිය හැකිය. මුදල් මණ්ඩලයේ තීරණය පිළිබඳ දැන්වීම බැංකු අධිකාරී පනත අධ්‍යක්ෂ විසින් බැංකුව වෙත දැනුම් දිය යුතු අතර, ඒ බැංකුව විසින් බැඳීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ශාඛාවේ, නියෝජිතායතනයේ හෝ කාර්යාලයේ සියලු වගකීම් ඉටු කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

12 වන වගන්තිය යටතේ වූ අනුමතය අස් කර ගැනීම හෝ වෙනස් කිරීම.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලබන ඇති යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ඒ නියමයේ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත, ඒ අනුමතය ඉල්ලා අස්කර නොගත යුත්තේ හෝ නියම සහ කොන්දේසි වෙනස් නොකළ යුත්තේ කුමක් නිසාදැයි හේතු දක්වමින් මුදල් මණ්ඩලය වෙත ලියවිල්ලකින් විරෝධතා දැක්වීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) දැන්වීමේ දින සිට දින හැටක් ඉකුත්වීමෙන් පසු සහ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ මුදල් මණ්ඩලය වෙත යොමු කරන ලද විරෝධතා සලකා බැලීමෙන් පසු අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව, මුදල් මණ්ඩලය විසින්—

(අ) ලියවිල්ලකින් කරනු ලබන නියමයක් මගින්, අස්කර ගැනීමේ හෝ වෙනස් කිරීමේ දැන්වීම කොන්දේසි විරහිතව අවලංගු කිරීම; හෝ

(ආ) ලියවිල්ලකින් කරනු ලබන නියමයක් මගින් හා එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන්, සුළු වෙනස් කිරීම් සහිතව හෝ රහිතව අස්කරගැනීම හෝ වෙනස් කිරීම ස්ථිර කිරීම

කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වසා දැමීම සඳහා නියමයක් කරන ලද අවස්ථාවක, ඒ භාවිතයේ, නියෝජිතයන්ගෙන් හෝ කාර්යාලයේ මුදල් තැන්පත් කර ඇති සියලු තැනැත්තන්ට හැකි තරම් ඉක්මණින් සිය මුදල් ආපසු ගැනීමට අවස්ථාවක් දෙන බවටද ඒ තැන්පත්කරුවන්ගේ සම්බන්ධතා ආරක්ෂා කිරීම පිණිස ගත යුතු ක්‍රියාවන් ගන්නා බවටද බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ සෑහීමට පත්වීම පිණිස අවස්ථානුකූලව අවශ්‍ය යයි පෙනී යන සියලු පියවර ගන්නා මෙන් මුදල් මණ්ඩලය විසින් බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ වෙත විධාන කරනු ලැබිය යුතු ය. තව ද, ඒ අනුව බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් කටයුතු කිරීම නිත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

බැංකු ව්‍යාපාර
ගනුදෙනුවල
යෙදෙන බව,
සැක කරන
තැනැත්තන්
සහ බැංකු
පරික්ෂක
බැලීම.

14. (1) යම් තැනැත්තකු හෝ යම් වාණිජ බැංකුවක් බලපත්‍රයක් නොමැතිව බැංකු ව්‍යාපාර ගනුදෙනු කිරීමෙහි යෙදෙන බව විශ්වාස කිරීමට මහ බැංකු අධිපතිට සාධාරණ හේතු ඇති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා හෝ බැංකුව මේ පනතේ විධිවිධානවලින් යම් විධිවිධානයක් තහනම් ඇත්තේ දැයි හෝ කඩ කරන්නේ දැයි සොයා බැලීමේ කාර්යය සඳහා පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, ආපසු කාර්ට්ට්ට් හෝ වෙනත් ලියවිලි හෝ ලේඛන පරීක්ෂාකර බලන ලෙස මහ බැංකුවේ අධිපති විසින්, බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂට හෝ මහ බැංකුවේ වෙනත් යම් නිලධාරියකුට විවෘත කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාර මහ බැංකුවේ අධිපති විසින් එසේ බලය පවරන ලද බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ හෝ වෙනත් එවැනි නිලධාරියකු විසින් ඒ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා, පරීක්ෂණයේ කාර්ය සඳහා තමාට ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන තොරතුරු තමාට සපයන ලෙස හෝ යම් පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, ඇපකර, වවුචර්, වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන පරීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස, ඒ තැනැත්තාට හෝ බැංකුවට නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, එසේ නියම කරනු ලැබූ විට, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ තොරතුරු සැපයීම සහ පරීක්ෂණය සඳහා ඒ පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, ඇපකර, වවුචර් වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන ඒ නිලධාරියාට ඉදිරිපත් කිරීම, ඒ තැනැත්තාගේ හෝ බැංකුවේ කාර්යය විය යුතු ය.

(3) එවැනි තොරතුරු සැපයීම හෝ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ එසේ නියම කරනු ලැබූ කල්හි යම් පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, ඇපකර, වවුචර්, වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම නොකරන යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

(4) (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරමින් යම් තැනැත්තකු හෝ වාණිජ බැංකුවක් විසින් ඒ පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, ඇපකර, වවුචර්, වෙනත් ලියකියවිලි හෝ ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, බලපත්‍රයක් නොමැතිව ඒ තැනැත්තා විසින් හෝ ඒ බැංකුව විසින් බැංකු ව්‍යාපාර ගණුදෙනුවල යෙදෙන බවට බැලූ බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වන්නේ ය.

15. මුදල් නිති පනත යටතේ හෝ යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතුවලට අදාළව මුදල් මණ්ඩලයට පිරි නැමුණු, පැන වූ හෝ පැවරුණු බලතල, කාර්ය හෝ කර්තව්‍ය මුදල් මණ්ඩලය විසින් හෝ මහබැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම සඳහා 5 වන වගන්තිය යටතේ බලපත්‍රයක් හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ අනුමතයක් හෝ අවශ්‍ය වන්නේ යයි මේ කොටසේ විධිවිධානවලින් අදහස් කරන්නේ යයි සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

මේ කොටසේ විධිවිධාන මුදල් මණ්ඩලයට හෝ මහ බැංකුවට අදාළ නොවන බව.

II වන කොටස

බැංකු නම් සහ විස්තර කිරීම්

16. (1) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් හැර වෙනත් කිසිම ප්‍රසිද්ධ සමාගමක් විසින්, එහි නමේ කොටසක් හෝ එහි විස්තර කිරීමක් වශයෙන්, "බැංකුව", "බැංකුකරු" හෝ "බැංකු ව්‍යාපාර", යන වචන හෝ ඉන් සෑදුණු වචන හෝ එහි අන්වක්ෂරී කරුණ හෝ වෙනත් භාෂාවක ඒවාට සමාන වචන හෝ භාවිත නොකළ යුතු අතර, කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් සිය නමේ කොටසක් ලෙස ඒ වචනවලින් යටත් පිරිසෙයින් එකක් වත් භාවිතා කරන්නේ නම් මිස, ශ්‍රී ලංකාව තුළ බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරනු නොලැබිය යුතු ය :

ඇතැම් නම් සහ විස්තර භාවිත කිරීම පිළිබඳ සීමා කිරීම්.

එසේ වුවද බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යන්නා වූ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද, සිය නමට “බැංකුව”, “බැංකුකරු” හෝ “බැංකු ව්‍යාපාර” යන වචන කවර හෝ භාෂාවකින් ඇතුළත් කර නොමැත්තා වූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් එහි නමෙහි මෙම වචන බැහැර කරනු ලබ ඇත්තේ වි නමුදු, ශ්‍රී ලංකාවෙන් එකී කටයුතු කරගෙන යනු ලැබිය හැකි ය.

(2) කිසිදු ව්‍යාපාර ආයතනයක්, පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගලයින් කණ්ඩායමක් විසින්, යම් ව්‍යාපාරයක් කර ගෙන යාමේ කාර්ය සඳහා, එහි හෝ ඔහුගේ නමේ කොටසක් වශයෙන් හෝ එහි විස්තර කිරීමක් වශයෙන් “බැංකුව” “බැංකුකරු” හෝ “බැංකු ව්‍යාපාර”, යන වචන හෝ ඉන් සෑදුණු යම් වචන හෝ එහි අන්වක්ෂරීකරණ හෝ වෙනත් භාෂාවකින් ඒවාට සමාන වචන හෝ භාවිත කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තියේ නිසිවක්—

(අ) මේ පනතේ 17 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කරන ලද කාර්ය එකක් හෝ වැඩි ගණනක් සඳහා ඇති කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක පාලක සමාගමක් ;

(ආ) සිය සම්බන්ධතාවන් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ඇති කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල යම් සංගමයක් ;

(ඇ) මුදල් නීති පනතේ 127 වන වගන්තියේ අර්ථය ඇතුළත් බැංකු ආයතනයක හෝ මහ බැංකුවේ සේවා නියුක්තයන් වන සේවකයන්ගේ සංගමයක් හෝ ඒකරාශීචිතක් වන වෘත්තීය සමිති ආඥාපනත (138 වන අධිකාරය) යටතේ ලියාපදිංචි කළ වෘත්තීය සමිතියක් ;

(ඈ) මුදල් නීති පනතේ 127 වන වගන්තියෙහි ඇතුළත්වන, “බැංකු ව්‍යාපාර ආයතන” යන්නෙහි විග්‍රහයෙහි (ආ) සහ (ඇ) ඡේදවල සඳහන්වන අර්ථය ඇතුළත සැලසෙන නියෝජිතායතනයක්, ආයතනයක්, තැනැත්තෙක් හෝ තැනැත්තන් කණ්ඩායමක් ;

(ඉ) සමාගමක් ලෙස සංස්ථාගත කර එක් සතියක් ඇතුළත (2) වන උප වගන්තිය ප්‍රකාර බලපත්‍රයක් සඳහා ඉල්ලුම් කර ඇත්තා වූ ද ඒ ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් මුදල් මණ්ඩලයේ තීරණය ඒ සමාගම වෙත දන්වනනෙක් සිටින්නා වූ ද සමාගමක් ;

(ඊ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද වාණිජ බැංකුවක නියෝජිත කාර්යාලයක්

සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

17. (1) ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් බලපත්‍රලාභී නොවන වාණිජ බැංකුවක්, එහි පාලන සමාගමක් ලෙස තමා නොගෙන යනු ය :

බලපත්‍ර ලාභී
වාණිජ
බැංකුවක්
නොවන
සමාගමක්
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක්
පාලන
සමාගමක්
ලෙස
නොපැවැත්විය
යුතු බව.

එසේ වුව ද එවැනි බැංකුවක් විසින් මුදල් මණ්ඩලයේ ලිඛිත අවසරය පිටි—

(අ) සිය එකම ව්‍යාපාරය වශයෙන් බැංකු ව්‍යාපාර, ගණකාධිකරණය, තක්සේරු කිරීම, ව්‍යාපාරික අගයාම හා ණය අගයාම යන කරුණුවලට සම්බන්ධ යම් එක් විෂයයක් ගැන හෝ ඒ සියලු විෂයයන් ගැන පුහුණුවීම් සලසාදීම කරගෙන යන පාලන සමාගමක් ;

(ආ) සිය එකම ව්‍යාපාරය වශයෙන් කුලී සිට්තක්කර ගණදෙනු වල නියැලී පාලන සමාගමක් ;

(ඇ) සිය එකම ව්‍යාපාරය ලෙස සංවර්ධනය සඳහා මධ්‍යම කාලීන සහ දිළිස කාලීන ණය ලබාදීමේ ව්‍යාපාරය කරගෙන යන පාලන සමාගමක් ;

(ඈ) එකම ව්‍යාපාරය ලෙස ගබඩා කිරීමේ, බදුදීමේ සහ ගුදම් කිරීමේ සේවාවන් කරගෙන යන පාලන සමාගමක් ;

(ඉ) එකම ව්‍යාපාරය ලෙස කළමනාකාරිත්ව උපදේශක සේවාවන් කරගෙන යන පාලන සමාගමක් ;

(ඊ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ප්‍රදානය කරන ලද ණය මත, සමාගමක් විසින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට නොගෙවන ලද ප්‍රාග්ධනය සහ ඒ මත එකතු වූ පොලිය ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් ප්‍රාග්ධනගත කිරීමේ හේතු වෙන්, ඒ සමාගමේ කොටස් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට අත්පත් කර ගැනීමට යෙදීමේ හේතුව නිසා පමණක් ඇති වන පාලන සමාගමක් ;

(උ) මේ පනතේ II වන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් නොකරන ලද ආකාරයක ව්‍යාපාරයක් කරන පාලන ව්‍යාපාරයක්

සමාගමක් ලෙස පැවැත්වූ ලැබිය හැකි ය.

තවදුරටත් එසේ වුවද, නියමිත දිනයට කලින්, ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ඇති කරනු ලැබූ පාලන සමාගමක් කෙරෙහි මේ උපවගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

(2) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්, එහි යම් පාලන සමාගමකට, එවැනි යම් පාලන සමාගමක් විසින් කරගෙන යන්නා වූ ව්‍යාපාරයට සමාන ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන්නා වූ ඒ බැංකුවේ අනිකුත් ගණදෙනුකරුවන්ට පිරිනමා ඇති සැලකිල්ලට වඩා වැඩි සැලකිල්ලක් නොපිරිනැමිය යුතු ය.

(3) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා, මේ වගන්තියේ (4) වන උප වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, සමාගමක්, වෙනත් සමාගමක පාලිත සමාගම ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේ—

- (i) ඒ වෙනත් සමාගම එහි ස්කන්ධ කොටස් ප්‍රාග්ධනයේ නාමික අගයෙන් හරි අඩකට වඩා දරන්නේ නම්; හෝ
- (ii) ඒ වෙනත් සමාගම එහි කොටස් හිමියකු වේ නම් සහ එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය පාලනය කරන්නේ නම්; හෝ
- (iii) පළමු සඳහන් කළ සමාගම, ඒ වෙනත් සමාගමේ පාලිත සමාගමක් වන්නා වූ යම් පාලිත සමාගමක් වන්නේ නම්

පමණ ය.

(4) එක් සමාගමක්, වෙනත් සමාගමක පාලිත සමාගමක් වන්නේදැයි තීරණය කිරීමේ දී—

(අ) ඒ වෙනත් සමාගම විසින් විශ්වසනීය තත්ත්වයක ලා දරන කොටස් හෝ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බලය එය විසින් නොදරන හෝ ක්‍රියාත්මක නොකරන ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(ආ) (ඇ) සහ (ඈ) ඡේදවල විධිවිධානවලට යටත්ව;

(i) ඒ වෙනත් සමාගම (ඒ වෙනත් සමාගම විශ්වසනීය තත්ත්වය ගැන පමණක් සලකා ගෙන) සඳහා නාමිකයකු ලෙස යම් තැනැත්තකු විසින්; හෝ

(ii) විශ්වසනීය තත්ත්වය පමණක් අදාළ වන පාලිත සමාගමක් නොවන්නා වූ, ඒ වෙනත් සමාගමේ පාලිත සමාගමක් විසින් හෝ පාලිත සමාගම සඳහා නාමිකයකු විසින්

දරන කොටස් හෝ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බලය ඒ වෙනත් සමාගම විසින් දරන ලෙස හෝ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(ඇ) පළමු සඳහන් කළ සමාගමේ සෘණපත්‍රවල විධිවිධාන ප්‍රකාර හෝ එවැනි සෘණපත්‍රවල නිකුත් කිරීමක් සතුකර ගැනීම සඳහා වූ භාර ඔප්පුවක් ප්‍රකාර, යම් තැනැත්තකු විසින් දරනු ලබන යම් කොටස් හෝ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බලය නොසලකා හරිනු ලැබිය යුතු ය.

(ඈ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ වෙනත් සමාගමේ හෝ එහි පාලිත සමාගමේ යාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට මුදල් ණයට දීම ඇතුළත් වූ සමාගමක් විසින් හුදෙක් එහි සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු කරගෙන යාමේ දී ඇපයක් වශයෙන් ඉපාත කී පරිදි කොටස් දරනු ලබන හෝ බලය ක්‍රියාත්මක කරන අවස්ථාවක් වේ නම්, ඒ වෙනත් සමාගම හෝ එහි පාලිත සමාගම විසින් හෝ ඒ වෙනුවෙන් එහි නාමිකයකු විසින්

දරනු ලබන කොටස් හෝ ක්‍රියාත්මක කරන බලය (ඇ) ඡේදයේ සඳහන් කළ පරිදි දරනු නොලබන හෝ ක්‍රියාත්මක නොකරන ඒ වෙනත් සමාගම විසින් දරනු නොලබන සේ හෝ ක්‍රියාත්මක නොකරන සේ ගන්නා යුතු ය.

(5) මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා යම් සමාගමක්, වෙනත් සමාගමක පාලිත සමාගම වන්නේ නම් පමණක්, ඒ වෙනත් සමාගම, එකී පාලිත සමාගමේ පාලක සමාගම ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(6) මේ කොටසේ “ස්කන්ධ කොටස් ප්‍රාග්ධනය” යන යෙදුමෙන්, සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට, බෙදාදීමක දී නිශ්චිත ප්‍රමාණයකට වඩා සහභාගිවීමේ යම් අයිතියක් ගෙන දෙන ලාභය වශයෙන් හෝ ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් හෝ ලබන කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් යම් කොටසක් ඇතුළත් නොවන, ඒ සමාගමේ නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය අදහස් කෙරේ.

III වන කොටස

ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්, සංචිත අරමුදල් සහ ද්‍රවශීල වත්කම් නඩත්තුව

18. තත්කාලයෙහි බලාත්මකව පවත්නා වෙනත් යම් නීතියක කුමක් සඳහන්ව නිබැණ ද, නියමිත දින හෝ ඵ්දිනට පසුව මේ කොටසේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබ ඇති සියලු නියමයන් ඉටු කරන්නේ නම් මිස, කිසිම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු, ඇරඹින කිරීම හෝ කරගෙන යාම නොකළ යුතු ය.

මේ කොටසේ විධිවිධාන ඉටු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව.

19. (1) සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම සියලු කල් හිම රුපියල් මිලියන විධිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයක අවල ප්‍රාග්ධනයක් පවත්වා ගෙන යා යුතු ය.

ප්‍රාග්ධනය.

(2) අවල ප්‍රාග්ධනය --

(අ) ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව, යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටු වන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් වන්නේ නම්, ගෙවා නිමකර තිබිය යුතු ය ;

(ආ) එය ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටු වන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් නම් ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් පවරනු ලැබ තිබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද නියමිත දින සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවකට පසු, මුදල් මණ්ඩලය විසින් බැංකුවක නැතහොත් වගකීම් හෝ ආපනික වගකීම් ද ඇතුළු මුළු වගකීම් හෝ මුළු වත්කම් හෝ ඒ වත්කම්වල යම් නිශ්චිත වත්කම් වර්ග ගැන සැලකිල්ලට ගෙන අවල ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් පවත්වාගෙන

යාමට නියමිත අවම ප්‍රමාණය ලෙස නියම කරනු ලබ ඇති ප්‍රමාණය කලින් කල වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් පවත්වා ගෙන යායුතු අවල ප්‍රාග්ධනය සම්බන්ධයෙන් මුදල් මණ්ඩලය විසින් කරනු ලබන යම් වෙනස් කිරීමක් මුදල් මණ්ඩලය විසින් සියලු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙත ලියවිල්ලකින් දන්වා යවනු ලැබිය යුතු ය. යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට එවැනි වෙනස් කිරීමක් උඩ සිය ප්‍රාග්ධනය වැඩිකිරීමට නියම කරන අවස්ථාවක, ඒ බැංකුව විසින් කරනු ලබන දුල් ලිපික් මත, ඒ නියමයන් ඉටු කිරීම පිණිස, මාස දොළහක කාලසීමාවක් හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ප්‍රදානය කරනු ලැබිය හැකි ඊට වඩා දීර්ඝ කාලසීමාවක් ඒ බැංකුවට ලබාදෙනු ලැබිය යුතු ය.

(3) අවම නියමිත ප්‍රාග්ධනය වගකිවිල්ලට හා වත්කම්වලට අදාළ වන යේ නියම කරනු ලබන කලින් එය ගණන් බැලීමේ කාර්ය සඳහා ප්‍රාග්ධනය සහ වගකීම් යන දෙකම හෝ වත්කම් ජාතික ආර්ථික යේ යහපත සැලකිල්ලට ගෙන, මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල තීරණය කරන පරිදි වූ වර්ගයක සහ ගණන් බැලීමේ ආකාරයක විය යුතු ය.

(4) යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථා ගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය තොරතුරු විදේශීය සහභාගීත්වයේ හිමිව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල, පිහිටුවනු ලබන සීමාවන්, කිසි විටෙකත් නොඉක්ම වනු ලැබිය යුතු ය.

(5) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්—

(අ) එහි ගෙවා නිම කළ ප්‍රාග්ධනය; හෝ

(ආ) එම බැංකුවට පැවරූ ප්‍රාග්ධනය

මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව ලිඛිත අනුමැතිය නොමැතිව අඩු කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(6) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් එහි යම් නොගෙවූ ප්‍රාග්ධනය මත යම් අයභාරයක් ඇති නොකළ යුතු අතර, මේ විධිවිධාන කඩකරමින් ඇති කරන ලද යම් අයභාරයක් ශුන්‍ය සහ බලරහිත වේ.

(7) (අ) ජාතික ආර්ථිකයේ යහපත සැලකිල්ලට ද ගෙන මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි, සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම, සෑම කලින්ම, පෙරාතුව වෙතිම වූ මාස දොළහ ඇතුළත එය විසින් මාසය අවසානයේ දැනුම් ගෙදුනු සම්භාව්‍ය වගකීම් ද ඇතුළුව වගකිවිල්ල සාමාන්‍ය ගණනේ සියයට අනූ ප්‍රමාණයකට සමාන, එකතු වූ මුදල් ප්‍රමාණයකින් ප්‍රාග්ධන අරමුදල් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

(අ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් කරණ ලද සියයට අනුප්‍රමාණ යෙහි යම් වෙනස් කිරීමක් මුදල් මණ්ඩලය විසින් ලියවිල්ලකින් සැම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් වෙත ම දන්වා සිටිය යුතුය. එසේ වුව ද ඒ වෙනස් කිරීමෙන් සිය ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වැඩි කිරීමට නියම කෙරෙන සැම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකටම, ඒ නියමය ඉටු කිරීම සඳහා මාස දොළහක කාලසීමාවක් හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ප්‍රදානය කරනු ලබිය හැකි ඊට වඩා දීර්ඝ කාල සීමාවක් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(8) (1) වන සහ (7) වන උපවගන්තිවල සඳහන් වන කිසි වකින්, මේ පනතේ I වන උපලේඛනයෙහි සඳහන් කර ඇති බල පත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින්, නියමිත දිනය සිට මාස දොළහක් ගත වීමට ප්‍රථම ඉහත සඳහන් උපවගන්තිවල විධිවිධාන ඉටු කිරීමට නියම කරන්නේ යයි තේරුම් නොගත යුතු ය.

(9) ඉහතින් සඳහන් උපවගන්තිවල විධිවිධාන ප්‍රකාර බලපත්‍ර ලාභී වාණිජ බැංකුවක ප්‍රාග්ධනය හෝ ප්‍රාග්ධන අරමුදල් උණ වූ අවස්ථාවක, එවැනි උණනයෙන් නිවැරදි කිරීම සඳහා සාධාරණ කාලසීමාවක් මුදල් මණ්ඩලය විසින් දෙනු ලැබිය හැකි ය.

20. (1) සැම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්ම සංචිත අර මුදලක් පවත්වාගෙන යා යුතු අතර, බදු ගෙවීමෙන් පසුවත් එක් එක් අවුරුද්දේ ශුද්ධ ලාභවලින් යම් ලාභයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලයට හෝ අන්ස්ථානයකට යම් ලාභ මාරු කිරීමට ප්‍රථමයෙන්, ඒ සංචිත අරමුදලට—

සංචිත
අරමුදල්.

(අ) එකී සංචිත අරමුදලේ ප්‍රමාණය, ඒ බැංකුවේ, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ගෙවා නිම කළ හෝ පැවරූ ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට පනහකට සමානවනතුරු, ඒ ලාභවලින් සියයට පහකට අඩු නොවන ප්‍රමාණයකට සමාන වූ මුදලක් ; සහ

(ආ) එකී සංචිත අරමුදලේ ප්‍රමාණය, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ බැංකුවේ ගෙවා නිම කළ හෝ පැවරූ ප්‍රාග්ධනයට සමාන වන තුරු ඒ ලාභවලින් සියයට දෙකකට අඩු නොවන ප්‍රමාණයකට සමාන වූ මුදලක්

මාරු කරනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුවද සංචිත අරමුදලට ඒ ලාභ මාරු කිරීමට ප්‍රථම, මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලබන අන්දමට, ශුද්ධ ලාභවලින් සියයට විසිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයක මුදලක් අස්පාශ්‍ය වත්කම් පියවීම සඳහා යොදා ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක සංචිත අරමුදල අඩු කිරීම හෝ දබල කිරීම කරනු නො ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුවද, සංචිත අරමුදල අඩු කරනු ලැබිය හැකි කරුණු මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි අතර, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ගෙවා නිම කළ හෝ පැවරූ ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමේ කාර්ය සඳහා මුදල් මාරු කිරීමක් කරනු ලැබූ විට, අඩු කිරීමකට

අවසර දිය යුතු ය. අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ගෙවා නිම කළ හෝ පැවරූ ප්‍රාග් ධනයෙහි දුබලවීමක් වළක්වාලීමේ එකම මාගීය සංචිත අරමුදල දුබල කිරීම පමණක් වන විට, ඉඩදෙනු ලබන කාලසීමාවක් ඇතුළත උණනාව පිළිසකර කරන කොන්දේසියට යටත්ව, සංචිත අරමුදලෙහි දුබල කිරීමකට මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඉඩදෙනු ලැබිය යුතු ය.

ද්විතීය
වත්කම්.

21. (1) සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්ම, එවැනි බැංකුවක් විසින් කරගෙන යන ව්‍යාපාර කටයුතුවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි, ඒ බැංකුව මහ බැංකුවට සහ කොටස් හිමියන්ට ඇති බැරකම් අඩු කිරීමෙන් පසු, එක් එක් මාසයේ දෛනික සාමාන්‍ය ගණනට අඩු නොවිය යුතු, එහි බැරකම්වලට මුළු ප්‍රමාණයක වූ ද්විතීය වත්කම් පවත්වාගෙන යා යුතු ය :

එසේ වුවද, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන සියයට ප්‍රමාණය, මහ බැංකුවට සහ කොටස් හිමියන්ට ඇති බැරකම් අඩු කිරීමෙන් පසු මුළු බැරකම්වලින් සියයට විස්සකට අඩු හෝ සියයට හතළිහකට වැඩි හෝ නොවිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන ඉටුකර ඇති බවට තමා සැහිමකට පත්වීමේ කාර්ය සඳහා බැංකු අධික්ෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන වාර්තාවක් හෝ වාර්තා තමා වෙත සපයන ලෙස, ඔහු විසින් සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකටම ; ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකිය : එසේ දැන්වීමක් කරනු ලැබූ සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්ම නියම කරනු ලැබිය හැකි වාර්තාව හෝ වාර්තා සපයනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන ඉටු කිරීමට නොහැකි වන යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක්, මුදල් මණ්ඩලයක් විසින් තීරණය කරනු ලබන කාලයක් තුළ දී මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන ප්‍රමාණයක් අනුව ගණන් බලන ලද ඒ උණනාව මුදල මත වූ අයහාරයක් මහ බැංකුවට ගෙවිය යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන ඉටු කිරීම පැහැර හරින යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් මේ පනත යටතේ වරදකට වරද කරා වන්නේ ය.

ලාභාංශ
ගෙවීම.

22. යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථා ගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද කිසිම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් එහි කොටස් මත යම් ලාභාංශයක් ගෙවීම ද ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද කිසිම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ දී උපයන ලද යම් ලාභයක් පිටරටකට මාරු කිරීම ද, එහි මූලික වියදම් ඇතුළු සියලු ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ස්පාශ්‍ය වත්කම් වලින් නියෝජනය නොවන වෙනත් වියදම් ශීර්ෂ ද සම්පූර්ණයෙන් කපා හරිනතුරු කරනු නො ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

අත් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාර

23. අත් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාර කරගෙන යාමට බලපත්‍ර ලබා ඇති වාණිජ බැංකුවක් විසින් හැර අත් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාර කරගෙන නොයා යුතු අතර, මුදල් මණ්ඩලය විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන අත් වෙරළ බැංකු ගනුදෙනු ක්‍රමයකට අනුකූලව, ඒ බැංකුව විසින් එහි ව්‍යාපාරික කටයුතු කරනු ලබන යුතු ය :

අත් වෙරළ බැංකු ගනුදෙනු වල යෙදවීමට බලපත්‍රය.

එසේ වුවද, මුදල් මණ්ඩලය විසින් පිහිටුවන ලද විදේශීය මුදල් බැංකු ගනුදෙනු ක්‍රමය යටතේ නියමිත දිනයේ දී අත් වෙරළ බැංකු ගනුදෙනු ව්‍යාපාරවල යෙදෙමින් සිටින I වන උපලේඛනයෙහි සඳහන් බැංකුවලට, මේ කොටස යටතේ අත් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාරවල යෙදීමට හැකිවනු පිණිස 5 වන වගන්තියේ ප්‍රකාර බලපත්‍රය නිකුත් කරනු ලබන යුතු ය.

24. මේ කොටස යටතේ වූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක සියලු අත් වෙරළ මෙහෙයුම් එහි අත් වෙරළ ඒකකය මගින් පමණක් කරගෙන යනු ලබන යුතු අතර III වන, V වන සහ VI වන කොටස් මේ කොටස යටතේ අත් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

III වන, V වන සහ VI වන කොටස් අත් වෙරළ බැංකු ගනුදෙනු වලට අදාළ නොවන බව.

25. අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතිය ඇතිව, ජාතික ආර්ථිකයේ යහපත සැලකිල්ලට ගෙන, මුදල් මණ්ඩලය විසින් කරනු ලබන නියමයන් මගින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අත් වෙරළ ඒකකයකට, මුදල් මණ්ඩලය විසින් අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතිය ඇතිව පනවනු ලබන නියම හා කොන්දේසිවලට යටත්ව, පහත දැක්වෙන යම් ව්‍යාපාර කටයුත්තක් හෝ ඒ සියල්ලම කරගෙන යන ලෙස බලය දෙනු ලබන හැකි ය :—

අත් වෙරළ ඒකකයන්ට කරගෙන යාමට බලය දෙනු ලබන ව්‍යාපාරික කටයුතු වල ස්වභාවය.

(අ) යම් අනේවාසිකයකුගෙන් යම් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලින් කාලීන සහ ඉල්ලීම පිට ආපසු ගෙවන තැන්පතු භාර ගැනීම ; එසේ වුව ද, කාලීන තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් වන විට, එවැනි තැන්පතු ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපද ඩොලර් දස දහසකට හෝ ඊට සමාන මුදලකට හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන ඊට වැඩි මුදලකට අඩු නොවිය යුතු ය. එසේ වුවද ඒ අත් වෙරළ ඒකකය විසින් වෙක්පත් මගින් අරමුදලින් ආපසු ගැනීමට හැකි ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් විවෘත නොකළ යුතු ය ;

(ආ) කවර හෝ අනේවාසිකයකුගෙන් ඕනෑම ප්‍රමාණයක ව්‍යවහාර විදේශ මුදල් ණයට ගැනීම ;

(ඇ) යම් ව්‍යවහාර විදේශ මුදලින් යම් අනේවාසිකයකුට ණය ලබා ගැනීමේ පහසුව ඇති කිරීම ;

(ඈ) වෙනත් යම් අත් වෙරළ ඒකකයක් සමග යම් ව්‍යවහාර විදේශ මුදලින් යම් ගනුදෙනුවක තීරනවීම ; සහ

(ඉ) අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතිය ඇතිව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලය දෙනු ලබන, යම් ව්‍යවහාර විදේශ මුදලින් වෙනත් යම් ගණකාලික තීරනවීම.

අක් වෙරළ
බැංකු
ව්‍යාපාර
කටයුතු සඳහා
මුදල්
මණ්ඩලය
විසින් බලය
දිය යුතු බව.

26. ජාතික ආර්ථිකයෙහි යහපත සැලකිල්ලට ගෙන අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් විශේෂයෙන් නියම කරනු ලබන නියම සහ කොන්දේසිවලට යටත්ව, වාණිජ බැංකු වල බලපත්‍ර ලබා ඇති 25 වන වගන්තිය යටතේ නියමිත කටයුතු සියල්ලෙහි ම හෝ ඉන් යම් ව්‍යාපාර කටයුත්තක් සම්බන්ධයෙන් අක් වෙරළ බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු වල නිරතවීම අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ඇතිව නියමයක් මගින් මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලය දෙනු ලැබිය හැකි ය.

අක් වෙරළ
ඒකකය
විසින් ශේෂ
පත්‍රය සහ
ලාභාලාභ
ගිණුම
පිළියෙල
කළ යුතු බව.

27. සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්ම, එහි අක් වෙරළ ඒකකය වෙනුවෙන්—

(අ) ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ එක් එක් මුදල් වර්ෂයේ වැඩ කරන අවසාන දිනයට ශේෂ පත්‍රයක් ; සහ

(ආ) ඒ වර්ෂය වෙනුවෙන් ලාභාලාභ ගිණුමක් පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

මුදල්
මණ්ඩලය
විසින්
ශේෂ පත්‍රයේ
සහ ලාභාලාභ
ගිණුමේ
ආකෘතිය
නියම කළ
යුතු බව.

28. 27 වන වගන්තියේ සඳහන් කරන ලද ශේෂ පත්‍රයේ සහ ලාභාලාභ ගිණුමේ ආකෘතිය මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම් එසේ නියම කරන ලද ආකෘතියට අනුව පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

අක් වෙරළ
ඒකක මුදල්
නීති පනතේ
විධිවිධානවලින්
නිදහස් බව.

29. වාණිජ බැංකුවල සංචිත, ණය සහ විදේශ විනිමය ගෙවෙයුම් විධිමත් කිරීම සඳහා විධිවිධාන සලසා ඇති මුදල් නීති පනතේ V වන පරිච්ඡේදයේ III ට, VI වන සහ VII වන කොටස්වල විධිවිධාන අක් වෙරළ ඒකක සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවිය යුතු ය.

වාර්ෂික
වාර්තාව
පිළියෙල
කිරීම.

30. (1) අක්වෙරළ බැංකු ගනුදෙනු ව්‍යාපාරවල යෙදෙන සෑම වාණිජ බැංකුවක් විසින්ම, අවුරුද්දකට වරක්, ඒ අක්වෙරළ ඒකකයේ ගිණුම් විගණනය කිරීම පිණිස සුදුසුකම්ලත් විගණක වරයකු පත් කර ගතයුතු අතර, ඒ විගණකවරයා විසින්, ඒ අක් වෙරළ ඒකකයේ ගිණුම්, ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. විගණකවරයා සිය වාර්තාවෙහි, සිය මතයේ හැටියට, ශේෂපත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම සම්පූර්ණ හා සාධාරණ ද යන බවත්, එවා විධිමත් ලෙස සකස් කර ඇත්තේ ද යන බවත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ කටයුතුවල සත්‍ය හා නිවැරදි ප්‍රකාශයක් ඉන් පෙන්නුම් කරන්නේ ද යන බවත් සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) වාර්තාවේ සහතික කළ පිටපතක් මුදල් මණ්ඩලය වෙත යැවිය යුතු අතර, විගණකවරයා විසින් සිය කාර්ය ඔහුගේ උපරිම ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් ඉටු කර නොමැති බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස වේ නම්, අළුත් වාර්තාවක් සකස් කිරීමේ කාර්ය සඳහා වෙනත් විගණකවරයකු පත් කරන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලපත්‍රලාභී වංශීජ බැංකුවට නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

31. විගණකවරයාගේ වාර්තාවේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හෝ, විගණකවරයා විසින් වාර්තාවක් නොසැපයීම නිසා හෝ අක්වෙරළ ඒකකය ස්ථිරඥාර ආර්ථික තත්ත්වයක නොපවත්නා බව හෝ එය වංචනික, අනාරක්ෂිත හෝ නුසුදුසු බැංකු ගණුදෙනු පිළිවෙත් වල යෙදෙන බව මුදල් මණ්ඩලයට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති කරවන වෙනත් අදාළ තොරතුරු ලැබීම නිසා හෝ එහි ව්‍යාපාරික කටයුතු ඉටුකිරීමේ දී මේ කොටසේ නියමයන් ඉටු නොකිරීම නිසා යම් අක්වෙරළ ඒකකයක් සම්බන්ධයෙන්, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තත් කාර්ය සඳහා නිසිපරිදි බලය දෙන ලද එච් නිලධරයන් මගින් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම කරනු ලැබිය හැකිය.

විගණක
වාර්තාව
හේතු කොට
ලෙන මුදල්
මණ්ඩලය
විසින්
පරීක්ෂණ
කිරීමට
සැලැස්වීම.

32. අක්වෙරළ ඒකකය විසින් කරගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර කටයුතුවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන ඒ අක්වෙරළ ඒකකය පවත්වාගෙන යා යුතු බවට මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කෙරෙන පොත් වාර්තා, ගිණුම්, මුදල් ඇපකර, වවුචර් වෙන් ලියකියවිලි සහ ලේඛන සෑම අක්වෙරළ බැංකු ගණුදෙනු ඒකකයක් විසින්ම පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

පොත් කත
 විශ්වවිද්‍යාල
 පවත්වාගෙන
 යාම.

33. (1) බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් හෝ බැංකු අධිකෘත දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් හෝ 31 වන වගන්තිය යටතේ බලය පවරන ලද යම් නිලධරයකු විසින්—

අත් වෙරළ
ඒකක
කෙරෙහි බැංකු
අධිකාරී
අධ්‍යක්ෂ
විලාසි

(අ) යම් අන්වේරළු ඒකකයක කටයුතුවල සත්‍ය තත්ත්වය නිර්ණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා ලබාගැනීම අවශ්‍ය යයි තමා සලකනු ලබන යම් තොරතුරක් තමා වෙත සපයන ලෙස යම් අන්වේරළු ඒකකයක යම් අධ්‍යක්ෂවරයකුට, නිලධාරියකුට හෝ සේවා නියෝජ්‍යයකුට නියම කිරීම;

(ආ) තමා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන වේලාවක දී එවැනි තොරතුරු ඇතුළත් වූ හෝ ඇතුළත් විය හැකි සිය සන්නිවේදන පද්ධතිය යම් පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, සුරැකුම්පත්, වචන, වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන තමා විසින් පරීක්ෂාකර බැලීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන, ලෙස එවැනි අධ්‍යක්ෂවරයකුට, නිලධරයකුට හෝ සේවකයකුට හෝ නියම කිරීම

කරනු ලබයි හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාර ඉල්ලා සිටි විටෙක බැංකු අධිකෘතිය අධ්‍යක්ෂ විසින් හෝ ඔහුගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් හෝ 31 වන වගන්තිය යටතේ බලය පවරන ලද යම් නිලධරයකු විසින් එකකයක පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්,

සුරැකුම්පත්, ලියකියවිලි, වවුචර් සහ එවැනි යම් තොරතුරු අඩංගු හෝ අඩංගු විය හැකි ඔවුන්ගේ සන්තකයේ ඇති වෙනත් ලියකියවිලි පරීක්ෂා කර බැලීම පිණිස සම්පූර්ණ අවස්ථාව ලබාදීම ඒ අත්වෙරළ ඒකකයේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයකුගේම, නිලධරයකුගේම හෝ සේවකයකුගේම කාර්ය වන්නේය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර යම් පොත් වාර්තා, ගිණුම්, මුදල් සුරැකුම්පත්, වවුචර් වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන ඉදිරිපත් නොකළොත් හෝ තොරතුරු නොසැපයුවහොත් ඒ පැහැර හැරීම කරන නිලධරයා මේ පනත යටතේ වරදකට චරදකරු වන්නේ ය.

තොරතුරු
ඉල්ලා
සිටීමට මුදල්
මණ්ඩලය
බලය
ඇති බව.

34. මේ කොටසේ විධිවිධානවලට යටත්ව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල මේ කොටසේ කාර්ය සඳහා අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන තොරතුරු, ලේඛන සහ වාර්තා ඉල්ලා සිටිනු ලැබිය හැකි අතර, තනි තනිවම වූ ගණුදෙනු එළිදරව් නොවන තොරතුරු සහ දත්ත එය විසින් පළ කරනු ලැබිය හැකි ය.

V වන කොටස

ගිණුම්, විගණනය, තොරතුරු සහ පරීක්ෂා කිරීම

ශේෂ පත්‍රය
සහ
ලාභාලාභ
ගිණුම්
පිළියෙල
කිරීම.

35. සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම, එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසාන විමෙන් පසු—

(අ) ඒ මුදල් වර්ෂයේ අවසාන වැඩ කරන දිනය තෙක් වූ ශේෂ පත්‍රයක්; සහ

(ආ) ඒ වර්ෂය වෙනුවෙන් ලාභාලාභ ගිණුමක් පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

ශේෂ පත්‍රය.

36. (1) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක ශේෂ පත්‍රයෙහි, ඒ ශේෂ පත්‍රය අදාළ වන මුදල් වර්ෂය අවසානයෙහි ඒ බැංකුවෙහි කටයුතු අඩංගු විය යුතු ය.

(2) ශේෂ පත්‍රයෙහි හෝ ඊට අමුණන ලද යම් ප්‍රකාශයක—

(අ) වෙත වෙනම වූ ශීර්ෂ යටතේ, ස්පෘශ්‍ය වත්කම් වලින් නිශ්ඡනය නොවන ප්‍රාග්ධන වියදම කපා නොහරින ලද්දේ නම්, ඒ වියදම්;

(ආ) ආයෝජනවල වෙළෙඳ අගය;

(ඇ) මුදල් වර්ෂය තුළ ස්ථාවර වත්කම් තක්සේරු කරන්නට යෙදුනේ නම්, ඒවා තක්සේරු කිරීමට යොදාගත් ක්‍රමය;

(ඈ) බොල් ණය සහ සැක සහිත ණය සඳහා ඉඩ සලසා ඇති අඩුකිරීම් වලින් පසු අත්තිකාරම්වල එකතු මුදල;

- (ඉ) ස්ථාවර වත්කම්වල අගය ක්ෂයවීම, අළුත් කිරීම හෝ අඩු වීම සඳහා වූ ප්‍රතිපාදනයෙහි වැඩිවීමක් හෝ අඩුවීමක් ;
- (ඊ) අරමුදල් මාර්ග සහ යෙදවීම් ;
- (උ) සංචිත ප්‍රතිපාදන සහ එකිනෙකින් වෙනස් වූ බැරකම් ;
- (ඌ) මේ පනතේ මේ කොටස ක්‍රියාත්මකවීමෙන් පසුව වූ පළමුවන ශේෂ පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් හැරෙන්නට, ශේෂ පත්‍රයෙහි පෙන්වා ඇති සියලු ශීර්ෂ සඳහා, ඊට ඉහතින් ම වූ මුදල් වර්ෂය අවසානයේ ඒ ඒ ශීර්ෂ යටතේ තිබූ ප්‍රමාණයන්

පෙන්වනු ලැබිය යුතු ය.

37. ලාභාලාභ ගිණුමේ හෝ ඊට අමුණන ලද යම් ප්‍රකාශයක—

ලාභලාභ ගිණුම.

- (අ) ස්ථාවර වත්කම්වල අගය ක්ෂයවීම, අළුත් කිරීම හෝ අඩුවීම සඳහා වූ ප්‍රතිපාදනය මගින් ආදායමින් ගෙවනු ලැබූ මුදල ;
- (ආ) ලාභ මත ශ්‍රී ලංකා ආදායම් බද්ද සහ වෙනත් ශ්‍රී ලංකා බදු සඳහා ආදායමින් ගෙවූ මුදල සහ ඒ ගිණුමෙන් පැහැදිලි වීම වෙනස්ව, පවත්නා බදු වර්ෂය වෙනුවෙන් හෝ අනුප්‍රාප්තික වර්ෂ වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු බදු බැරකම් සඳහා වෙන් කළ හෝ වෙන් කිරීමට යෝජිත මුදල් ;
- (ඇ) ගෙවන ලද හෝ ගෙවීමට යෝජිත ලාභංශවල මුළු එකතුව මුදල ;
- (ඈ) විගණකයන්ගේ පාරිශ්‍රමික ප්‍රමාණය ;
- (ඉ) අධ්‍යක්ෂවරයන්ගේ වේතනවල මුළු එකතුව නියෝජනය වන ආදායමින් ගෙවූ මුදල ;
- (ඊ) සංචිතවලට වෙන්කළ හෝ වෙන්කිරීමට යෝජිත හෝ ඉන් ආපසු ගන්නා ලද මුදල ;
- (උ) බැංකු සමාගම් විසින් සාමාන්‍යයෙන් භාර නොගන්නා සහ සුවිශේෂ හෝ පුනරාවර්තන නොවන ස්වභාවයේ කරුණු හේතුකොටගෙන සාමාන්‍යයෙන් භාර නොගන්නා ගණු දෙනු වලින් පැන නගින හෝ ගිණුම් තැබීමේ පදනමෙහි වෙනස් කිරීමක් නිසා ඇති වන ලාභයක් හෝ පාඩුවක් හෝ ආදායම සහ වියදම් ;
- (ඌ) මේ පනතේ මේ කොටස බලාත්මක වීම ආරම්භ වීමෙන් පසුව වූ පළමුවන ලාභාලාභ ගිණුම සම්බන්ධයෙන් හැරෙන්නට, ලාභාලාභ ගිණුමේ පෙන්වා ඇති සියලු ශීර්ෂ සඳහා, ඊට ඉහතින් ම වූ මුදල් වර්ෂය අවසානයේ ඒ ඒ ශීර්ෂ යටතේ වූ ප්‍රමාණයන්

පෙන්වනු ලැබිය යුතු ය.

ශේෂ පත්‍රය
සහ
ලාභාලාභ
ගිණුම පළ
කිරීම.

38. (1) යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම එහි මුදල් වර්ෂය අවසානවීම මාස පහක් ඇතුළත, ඒ මුදල් වර්ෂය අවසානයට වූ ශේෂ පත්‍රය සහ මුදල් වර්ෂය සඳහා වූ එහි ලාභාලාභ ගිණුම බැංකු අධිකෘති අධ්‍යක්ෂ වෙත යවනු ලැබීම හා පළ කරනු ලැබීම කළ යුතු අතර ඒවා එහි ව්‍යාපාරික කටයුතු කරන එක් එක් ස්ථානයෙහි හොඳින් පෙනෙන ස්ථානයක, ඊළඟ අවුරුද්දේ ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කොට ප්‍රදර්ශනය කරන තෙක්, ප්‍රදර්ශනය කරවනු ලැබිය යුතු ය.

(2) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම එහි එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසාන වීම මාස පහක් ඇතුළත එය ශ්‍රී ලංකාව තුළ කරගෙන යන ව්‍යාපාරික කටයුතු සම්බන්ධයෙන්, එහි මුදල් වර්ෂය අවසානයට වූ ශේෂ පත්‍රය සහ ඒ මුදල් වර්ෂය සඳහා වූ එහි ලාභාලාභ ගිණුම බැංකු අධිකෘති අධ්‍යක්ෂ වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මුදල් මණ්ඩලය විසින්, මේ කොටසෙහි සඳහන් කරන ලද ශේෂ පත්‍ර සහ ලාභාලාභ ගිණුමෙහි ආකෘතිය නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එසේ ආකෘතිය නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති අවස්ථාවක, සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකම ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම, එසේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබූ ආකෘති යෙහි පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) ශ්‍රී ලංකාව තුළ බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට බලපත්‍ර ලබා ඇති සෑම වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම, මුදල් වර්ෂය පියවා ගය මාසයක් ඇතුළත—

(අ) එහි අත්වෙරළ ඒකකයේ ව්‍යාපාර කටයුතු ද ඇතුළත් ශ්‍රී ලංකාව තුළ වූ එහි ව්‍යාපාර කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ඒ මුදල් වර්ෂය සඳහා ලාභාලාභ ගිණුම; සහ

(ආ) ඒ වාණිජ බැංකුවේ සහ ඊට අනුබද්ධ සමාගම්වල සහ එහි පාලිත සමාගම්වල ද කටයුතුවල නත්තුවය සඳහන් කර මින් ඒ මුදල් වර්ෂයේ අවසානය තෙක් වූ ඒකාබද්ධ ශේෂ පත්‍රය, එහි ඊළඟ ලාභාලාභ ගිණුම සහ ශේෂ පත්‍රය ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබන තෙක්

ඒ වාණිජ බැංකුවේ ව්‍යාපාරික ස්ථානය ඇතුළත හොඳින් පෙනෙන ස්ථානයක ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු ය.

විගණකවරයා
පත් කිරීම.

39. (1) සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම එහි ගිණුම් විගණනය කිරීම පිණිස සුදුසුකම් ලත් විගණකවරයකු අවුරුදු පතා පත් කර ගත යුතු ය.

(අ) යම් ලිඛිත නීතියක් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, තමා විසින් පරීක්ෂා කරන ලද ගිණුම්, ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම් පිළිබඳව, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ එක් එක් කොටස් හිමියා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම;

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, තමා විසින් පරීක්ෂා කරන ලද ගිණුම්, ශේෂ පත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම් පිළිබඳව, එහි ප්‍රධාන කාර්යාලයට වාර්තාවක් සැපයීම

ඒ විගණකවරයාගේ කාර්ය විය යුතු ය.

(2) මුදල් වර්ෂය අවසානවීම මාස තුනක් ඇතුළත සම්පූර්ණ කළ යුතු ඒ වාර්තාවෙහි, විගණකවරයාගේ මතය අනුව ශේෂපත්‍රය සහ ලාභාලාභ ගිණුම්වල සම්පූර්ණ සහ සාධාරණ වූ ද විධිමත්ව සකස් කරන ලද්දා වූ ද ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් වන්නේ ද යන වගන්, ඒවා සිත් බැංකුවේ වැඩ කටයුතු පිළිබඳ සත්‍ය වූ ද නිවැරදි වූ ද තත්ත්වය විදහා දක්වන ප්‍රකාශයක් නියෝජනය කරන්නේද යන වගන්, විගණකවරයා විසින් ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ නිලධාරීන්ගෙන් හෝ අනුයෝජනයන්ගෙන් පැහැදිලි කිරීමක් හෝ යම් තොරතුරක් කැඳවා සිටින ලද්දේ නම් ඒ පැහැදිලි කිරීම හෝ තොරතුරු සපුරාදායක වන්නේ ද යන වගන්, සඳහන් විගණකවරයාගේ ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් විය යුතු ය.

(3) (1) වන හා (2) වන උපවගන්ති අනුව විගණකවරයා විසින් සාදන ලද වාර්තාව බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්තාව සමඟ, යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක නම් ඒ බැංකුවේ කොටස් හිමියන්ගේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේ දී කියවිය යුතු අතර, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත යවනු ලබිය යුතු ය. ඒ වාර්තාවේ පිටපතක් බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ වෙත යවනු ලබිය යුතු ය. විගණක වාර්තාව ගැන බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂවරයා සැහීමට පත් නොවූ අවස්ථාවක, අළුත් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස අළුත් විගණකවරයකු පත් කරන ලෙස ඔහු විසින් මුදල් මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලබිය හැකි ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ විගණකවරයකු පත්කිරීමට බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් අපොහොසත් වුවහොත්, හෝ (3) වන උපවගන්තියේ ප්‍රකාර, බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් මුදල් මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබුවහොත්, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව සඳහා විගණකවරයකු පත්කිරීමට මුදල් මණ්ඩලයට බලය ඇත්තේ ය.

(5) (1) වන හෝ (4) වන උපවගන්තිය යටතේ පත් කරන ලද සෑම විගණකවරයකුටම, සිය කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේ යයි ඔහු විසින් සලකනු ලබන හෝ පෙනේ, සහ විණුම් ද වවුචර් සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට අයත් වූ සියලු ලියකියවිලි සහ ලේඛන ද සියලු වේලාවන්හි දී ම ලබාගැනීමේ අයිතිය තිබිය යුතු අතර, විගණකවරයා වශයෙන් සිය කාර්ය සහ කාර්තව්‍ය නිසි ලෙස ඉටුකිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි තමා කල්පනා කරන තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් ලබා දෙන ලෙස ඒ බැංකුවේ නිලධාරීන්ට නියම කිරීමට හිමිකම ද තිබිය යුතු ය.

(6) විගණකවරයාගේ පාරිශ්‍රමිකය, ඒ විගණකවරයා පත් කරන ලද්දේ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව හෝ මුදල් මණ්ඩලය යන දෙකින් කවරක් විසින් වුව ද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් ගෙවනු ලබිය යුතු ය. (4) වන උපවගන්තිය යටතේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද විගණකවරයකු සම්බන්ධයෙන් වන විට, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබිය හැකි මුදලක් ඔහුට ගෙවනු ලබිය යුතු ය.

(7) යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක සම්බන්ධතාවයක් ඇති කිසිම තැනැත්තකු හෝ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් අධ්‍යක්ෂවරයකු, නිලධරයකු, සේවා නියුක්තයකු, අනුයෝජනයකු ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ විගණකවරයකු ලෙස පත්කරනු ලැබීමට සුදුස්සකු වන්නේ නොවේ. විගණකවරයකු වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ පත්වීම කරනු ලැබීමෙන් පසු, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් සම්බන්ධතාවක් අත්පත් කර ගන්නා ලදහොත් හෝ එහි අධ්‍යක්ෂවරයකු, නිලධරයකු, සේවා නියුක්තයකු හෝ අනුයෝජනයකු වුවහොත් ඔහු විගණකවරයා ලෙස ක්‍රියා කිරීම වහාම අවසන් විය යුතු ය.

(8) රාජ්‍ය සංස්ථාවක් වන යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක නිකුත් විගණනය කිරීමෙහි ලා මේ වගන්තියේ ඇතුළත් කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය.

විගණන
පාර්ශ්ව
ආදිය
ඉදිරිපත්
කිරීමට
නොහැකිවීමේ
ප්‍රතිඵල.

40. යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට, තමාට පාලනය කරගත නොහැකි කරුණු හේතුකොටගෙන, 35 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක හෝ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් පත් කරන ලද විගණකවරයකුට, තමාට පාලනය කර ගත නොහැකි කරුණු හේතුකොටගෙන, නියමිත පරිදි විගණන වාර්තාව සම්පූර්ණ කර ගැනීමට නොහැකිවන අවස්ථාවක, ඒ වාණිජ බැංකුව විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් උඩ මේ කොටසේ පෙරුනුව වූ විධිවිධාන ඉටුකිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලය විසින් සාධාරණ කාල සීමාවක් ලබා දිය හැකි ය.

මුදල්
මණ්ඩලය
විසින්
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුව හෝ
එහි යම්
පාලිත
සමාගමක්
පරීක්ෂා
කරවනු
ලැබිය
හැකි බව.

41. (1) මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල, ප්‍රශ්නයට අදාළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව ස්ථිරසාර ආර්ථික තත්ත්වයකින් තිබෙන්නේ ද සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම මේ පනතේ හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධි විධානවලට අනුකූලව පවත්නේ ද යන වග තීරණය කිරීම පිණිස ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව පරීක්ෂාකර බැලීම අවශ්‍ය බව හෝ අවස්ථානුකූල බව මුදල් මණ්ඩලයට පෙනී ගිය විට, එය විසින් යථා පරිදි බලය පවරන ලද නිලධරයකු මගින් යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් හෝ එහි යම් පාලිත සමාගමක් පරීක්ෂාකර බැලීමට සලස්වනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කරන ලද සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක්ම සහ එවැනි බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක යම් පාලිත සමාගමක්ම මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලය පවරන ලද නිලධර යාට, ඒ නිලධරයා විසින් නියම කරන වේලාවන්හි දී එහි ව්‍යාපාරික

කටයුතුවලට අදාළ සියලු පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල්, සුරැකුම්පත් වවුචර්, වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන පරීක්ෂාකර බැලීමට ඉඩ දෙනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නිලධාරියා විසින් ඉල්ලා සිටිය හැකි පරිදි, එහි ව්‍යාපාරික කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ තොරතුරු සපයනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර යම් පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, මුදල් සුරැකුම්පත්, ලේඛන සහ වවුචර් වෙනත් ලියකියවිලි සහ ලේඛන ඉදිරිපත් නොකළහොත් හෝ තොරතුරු නොසැපයුවහොත් නැතහොත් සැපයූ තොරතුරුවල හෝ ඉදිරිපත් කළ විෂය යෙහි යම් වැදගත් විස්තරයක් අසත්‍ය වේ නම්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි පැහැරහැරීම කළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව හෝ පාලිත සමාගම නැතහොත් ඒ දෙකම මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

VI වන කොටස

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල අධ්‍යක්ෂ, ලේකම් ආදීන් ලෙස පත් පත් කරනු ලැබීමට නුසුදුසුකම්

42. (1) යම් තැනැත්තකු—

(අ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි යම් නීතියක් යටතේ බුන්වත්වුවකු ලෙස හෝ බංකොලොත්වුවකු ලෙස නැතහොත් වෙනත් යම් රටක නිදහස් නොවූ බුන්වත්වුවකු හෝ බංකොලොත් වුවකු ලෙස ප්‍රකාශයට පත්වුවකු; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි හෝ වෙනත් යම් රටක යම් අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමක් විදිමින් සිටින හෝ විදි සිටින්නා වූ තැනැත්තකු නම්; හෝ

(ඇ) වංචාකාරී හෝ නීති විරෝධී ස්වභාවයේ යම් ක්‍රියාවක් වෙනුවෙන් වරදකරු කරනු ලබ ඇත්නම්

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ තෝරාපත්කරගනු ලැබීමට නුසුදුසු වන්නේ ය.

(2) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු—

(අ) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කර ඇති නුසුදුසුකම් වලින් යම් නුසුදුසුකමකට ඔහු යටත් වන්නේ නම්; හෝ

(ආ) සිය කාර්යයන් ඉටුකිරීමට ඔහුට සඳහටම නොහැකි වන්නේ නම්; හෝ

(ඇ) ඔහු වංචාකාරී හෝ නීති විරෝධී ස්වභාවයේ යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් වරදකරු කරනු ලබ ඇති නම්; හෝ

(ඈ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ පරමාර්ථවලට සහ සම්බන්ධතාවන්ට මූලිකව ප්‍රතිවිරුද්ධ වූ යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් කරනු ලබ ඇත්තේ නම්

ඔහු අධ්‍යක්ෂ බුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

අධ්‍යක්ෂ
වරයකු ලෙස
පත් කරනු
ලැබීමට
හෝ තෝරා
පත්කරගනු
ලැබීමට
නුසුදුසුකම්.

බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක
ලේකම්වරයා.

43. කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ සේවනියුක්තයකු හැර වෙනත් යම් තැනැත්තකු එහි ලේකම්වරයා ලෙස තබා නොගත යුතු ය.

බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක
කළමනාකාර
වරයා හෝ
ලේකම්වරයා
ලෙස පත්
කරනු
ලැබීමට
අයිතිකම්.

44. (1) යම් තැනැත්තකු—

(අ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි යම් නීතියක් යටතේ ඩ්‍රන්වත් වුවකු හෝ බංකොලොත් වුවකු ලෙස නැතහොත් වෙනත් යම් රටක නිදහස් නොකළ ඩ්‍රන්වත් වුවකු හෝ බංකොලොත් වුවකු ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද තැනැත්තකු නම්; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි හෝ වෙනත් යම් රටක යම් අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමක් විඳිමින් සිටින්නේ නම් හෝ විඳ ඇතිනම්; හෝ

(ඇ) වංචාකාරී හෝ නීතිවිරෝධී ස්වභාවයේ යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් වරදකරු කරනු ලැබ ඇති නම්

ඒ තැනැත්තා යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක කළමනාකාර වරයා, ලේකම්වරයා හෝ වෙනත් නිලධාරියකු ලෙස පත් කරනු නොලැබිය යුතු අතර, පත් කරනු ලැබූ එවැනි යම් කළමනාකාර වරයකු, ලේකම්වරයකු හෝ වෙනත් නිලධාරියකු වේ නම්, ඔහු ඒ ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) අධිකරණයේ ආඥාවක් මගින් ගණන් බේරා වසාදමන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස සිටි හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියකු ලෙස සිටි කිසිදු තැනැත්තකු, මුදල් මණ්ඩලයේ ලිඛිත අනුමතය නොමැතිව, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියකු ලෙස දිගටම කටයුතු නො කළ යුතු ය.

(3) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක සේවනියුක්තයකු නොවන නා වූ කළමනාකාර නියෝජිතයකු ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් සේවා නියුක්තියෙහි යෙදවීම හෝ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව පාලනය කරනු ලැබීම හෝ නොකළ යුතු ය.

VII වන කොටස

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විෂයයෙහි පාලනය

බැංකු
අධිකරණ
අධ්‍යක්ෂයෝ
බලතල.

45. (1) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් සිය ව්‍යාපාරික කටයුතු කිරීමේ දී—

(අ) (i) එකී මුදල් තැන්පත්කරුවන් කෙරෙහි වූ ඒ බැංකුවේ බැඳීමිලට හානියක් සිදුවිය හැකි; හෝ

(ii) ඒ බැංකුවේ බැඳීම් ඉටුකිරීමට ඒ බැංකුවට නොහැකිවන ප්‍රතිඵලයක් ඇතිවිය හැකි

අනාරක්ෂිත හෝ අස්ථිර ක්‍රියාවලියක නිරතව සිටින බව; හෝ

(ආ) මුදල් නීති පනතේ විධිවිධාන හෝ මේ පනතේ විධිවිධාන කඩ කරන බව හෝ ඉටු නොකරන බව;

බැංකු අභිනිෂ්ණ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ මතය වූ අවස්ථාවක, ඒ බල පත්‍රලාභී බැංකුව වෙත—

- (අ) එවැනි යම් ක්‍රියාවලියක හෝ කඩකිරීමක නොයෙදෙන ලෙස හා යෙදීමෙන් වලකින ලෙස; හෝ
- (ආ) මුදල් නීති පනතේ විධිවිධාන හෝ මේ පනතේ විධිවිධාන ඉටු කරන ලෙස; හෝ
- (ඇ) එවැනි ක්‍රියාවලියක හෝ කඩකිරීමක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇතිවන තත්ත්වයන් නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියා ගන්නා ලෙස

විධාන කරමින් නියමයක් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දෙන ලද නියමයක් සම්බන්ධයෙන් සෑහීමකට පත් නොවුණු යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්, ඒ නියමය නිකුත් කරනු ලැබීමෙන් දින තිහක් ඉකුත්වීමට ප්‍රථමයෙන් මුදල් මණ්ඩලය වෙත ලියවිල්ලකින් වූ අභියාචනයක් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අභියාචනය ලැබී දින පහළොවක් ඇතුළත මුදල් මණ්ඩලයේ තීරණය ලැබීමට සලස්වනු ලැබිය යුතු ය.

46. (1) මුදල් මණ්ඩලය විසින් යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට හෝ ඒ බැංකු සියල්ලටම හෝ—

(අ) ගෙවීම් කළ හැකි හෝ නොකළ හැකි නිශ්චිත අත්තිකාරම් පංතිය හෝ පංති සම්බන්ධයෙන්;

(ආ) ආරක්ෂිත අත්තිකාරම් සම්බන්ධයෙන් පවත්වාගත යුතු සීමාවන් සම්බන්ධයෙන්;

(ඇ) ගෙවා ඇති ප්‍රාග්ධනය, සංචිත සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වක තැන්පතු ගැන ද වෙනත් අදාළ කරුණු ද සැලකිල්ලට ගෙන නිශ්චිත බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වර්ග විසින් යම් එක් සමාගමකට, ව්‍යාපාර ආයතනයකට, තැනැත්තන්ගේ හෝ පුද්ගලයන්ගේ සම්තියකට නැතහොත් ඔහුට සැලකිය යුතු සම්බන්ධතාවයක් තිබෙන පුද්ගලයකුට, ඔහුගේ කිවිටු ඥාතීන්ට හෝ සමාගමකට හෝ ව්‍යාපාර ආයතනයකට එකතුවක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ණය පහසුකම්වල උපරිම මුදල සම්බන්ධයෙන්;

(ඈ) (i) සමාගමක්, සංස්ථාගත කරන ලද මණ්ඩලයක් හෝ පුද්ගලයකු විසින්;

(ii) (අ) සමාගමක් සහ—

(අඅ) එහි පාලන සමාගම්;

(ආආ) එහි පාලන සමාගම;

(ඇඈ) එහි පාලන සමාගමේ පාලිත සමාගමක්; හෝ

මුදල්
මණ්ඩලය
විසින්
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකු වෙත
විධාන දිය
හැකි බව.

(ඇඈ) ඒ සමාගමේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇති සමාගමක් හෝ එහි පාලන සමාගමක් හෝ එහි පාලන සමාගම හෝ එහි පාලන සමාගමේ පාලන සමාගමක් වන

එක් සමාගමක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක එකතුවක් විසින් ;
හෝ

(ආ) පුද්ගලයකු සහ—

(අඅ) ඔහුගේ කිවිටු ශ්‍රේණියක ;

(ආආ) ඔහුගේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇත්තාවූ හෝ ඔහුගේ කිවිටු ශ්‍රේණියගේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ සමාගමක් ;

(ඇඈ) ඒ සමාගමේ පාලන සමාගමක් ;

(ඈඈ) ඒ සමාගමේ පාලන සමාගමක් ;

(ඉඉ) ඒ සමාගමේ පාලන සමාගමේ පාලන සමාගමක් ;

(ඊඊ) ඒ සමාගමේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ සමාගමක් හෝ එහි පාලන සමාගමක් හෝ එහි පාලන සමාගම හෝ එහි පාලන සමාගමේ පාලන සමාගමක් ; හෝ

(උඋ) ඒ පුද්ගලයාගේ හෝ ඔහුගේ කිවිටු ශ්‍රේණිය ගේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ සමාගමක් හැර සංස්ථාගත කරන ලද මණ්ඩලයක්

වන එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක එකතුවක් විසින් ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක කොටස් මගින් දරනු ලැබිය හැකි උපරිම ප්‍රතිශතය සම්බන්ධයෙන්

එය විසින් අවශ්‍යයයි සලකනු ලබන විධාන දෙනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද විධාන යක් මගින්, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් මේ පනත ක්‍රියාත්මක වන දිනයට පෙර හෝ පසුව අත්කර ගන්නා ලද නැතහොත් දරන ලද එහි වත්කම් හෝ බැර කම් කිසිවක ස්වභාවය හෝ ප්‍රමාණය වෙනස් කරනු ලැබිය යුතු යයි නියම කරනු ලැබුවද ඒ විධාන බලපැවැත් විය යුතු ය. එසේ වුවද වෙනසක් කිරීමට නියම කරනු ලැබූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට එම නියමය අනුව කටයුතු කිරීම පිණිස, එම විධානයේ දින සිට මාස දෙළ හක කාල සීමාවක් හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ඉඩ දෙනු ලබන වැඩිදුර කාලසීමාවක් හෝ ලබා දෙනු ලැබේ.

(3) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්, (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදය යටතේ එය වෙත නිකුත් කරන ලද විධානයක් අනුව කටයුතු කිරීම සඳහා, එම බැංකුවේ කොටස් දරන තැනැත්තකුට, එම බැංකුවේ එම තැනැත්තා විසින් දරන ලබන කොටස් සංඛ්‍යාව, එම තැනැත්තා විසින් නියමිත දිනයට පෙර හෝ පසුව අත් කර ගනු ලැබියේ වුවද, එම විධානයේ නිශ්චිත කාලසීමාව ඇතුළත දී අඩු කරන ලෙස එම බැංකුව විසින් විධාන කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම විධානය අනුව ක්‍රියා කිරීම ඒ තැනැත්තාගේ යුතුකම විය යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද විධානයක් අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින යම් තැනැත්තෙකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මහේස්ත්‍රාත් වරයකු විසින් ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, දඬුවම් මාසයකට නොවැඩි කාල සීමාවක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ රුපියල් එක් දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ, එම බන්ධනාගාරගත කිරීම සහ දඩය යන දඬුවම් දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

47. (1) මේ වගන්තියේ විධිවිධාන මෙරට බැංකු ව්‍යාපාරික කටයුතුවල නියුක්තව සිටින බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවලට පමණක් අදාළ විය යුතු ය.

අනුග්‍රහයක්
ලෙස ණය
මුදලක්
ප්‍රදානය
කිරීම
සඳහා
කොන්දේසි.

(2) කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් අනුග්‍රහයක් ලෙස—

(අ) එහිම කොටස් ; හෝ

(ආ) එහි සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇති සමාගම්වල කොටස් ; හෝ

(ඇ) (ආ) ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද සමාගම්වල සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇති සමාගම්වල කොටස් ඇපයට තබා ගෙන යම් ණය මුදලක් ප්‍රදානය නොකළ යුතු ය.

(3) මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල අනුමත කරනු ලබන ඇප දෙනු ලබන්නේ නම් මිස සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වන්නා වූ අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවක් විසින්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී (අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයා හැර) ඒ අනුග්‍රහවලට කැමති බවට ඡන්දය දීමෙන් අනුමත කරනු ලැබුවේ නම් මිස, කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යම් අධ්‍යක්ෂවරයකුට හෝ ඒ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කීට්ටු ඥාතිවරයකුට අනුග්‍රහ නොසලසනු ලැබිය යුතු ය.

(4) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් අධ්‍යක්ෂවරයකුට හෝ ඒ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කීට්ටු ඥාතිවරයකුට සලස්වනු ලැබූ අනුග්‍රහය රුපියල් පන් ලක්ෂය හෝ ඒ අධ්‍යක්ෂවරයාට හෝ අනුග්‍රහයක් සලසා තිබුණේ නම්, ඔහුගේ කීට්ටු ඥාතිවරයාට, ඒ අනුග්‍රහයෙන් ඔහු අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස පත් කරනු ලැබූ දිනයට ප්‍රථමයෙන් වූ දිනය හෝ නියමිත දිනයට ප්‍රථමයෙන් වූ දිනය යන දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනයේ දී ඉතිරිව තිබූ ප්‍රමාණය යන දෙකෙන් වැඩි ගණන නොඉක්මවිය යුතු අතර, ඒ අනුග්‍රහය මුදල් මණ්ඩලය විසින් මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා කලින් කල අනුමත කරනු ලබන ඇපවලින් ආරක්ෂිත කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) මුදල් මණ්ඩලය විසින් කලින් කල අනුමත කරනු ලබන ඇප යක් දෙනු ලබන්නේ නම් මිස සහ ඒ අනුග්‍රහය බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වන්නා වූ අධ්‍යක්ෂවරු සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් විසින් (අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයා හැර) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී ඒ අනුග්‍රහයට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කරමින් ඡන්දය දීමෙන් ඒ අනුග්‍රහය අනුමත කරන ලද්දේ නම් මිස, අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස පත් කරනු ලැබූ දිනයට ප්‍රථමයෙන් වූ දිනය හෝ නියමිත දිනයට ප්‍රථමයෙන් වූ දිනය යන දෙකින් කලින් එළඹෙන දිනයේ දී ඒ අධ්‍යක්ෂවරයාට සැහෙන සම්බන්ධතාවක් තිබෙන යම් ව්‍යාපාරයකට කිසිදු බලපත්‍ර ලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් අනුග්‍රහ සලස්වනු නොලැබිය යුතු ය.

(6) තැනැත්තකුට හෝ තැනැත්තකුගේ කීට්ටු ඥාතිවරයකුට හෝ තැනැත්තාට සැහෙන සම්බන්ධතාවක් තිබෙන ව්‍යාපාරයකට යම් අනුග්‍රහයක් ප්‍රදානය කර ඇති අවස්ථාවක සහ නියමිත දිනයේ දී ඒ තැනැත්තා බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු වන්නේ නම් යෝ නියමිත දිනයෙන් පසු අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස පත් කරන ලද්දේ නම්, නියමිත දිනයේ සිට එක් අවුරුද්දක් ඇතුළත හෝ අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස පත් කිරීමට යෙදුණු දිනය යන දෙකින් අදාළ වන දිනයේ දී තත් කාර්යය සඳහා මුදල් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබන ඇප පවත්වා ගැනීම පිණිස පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(7) (6) වන උපවගන්තියේ නියම කරනු ලබ ඇති පරිදි එවැනි ඇප තබා නැති අවස්ථාවක යම් අනුග්‍රහයක් හේතු කොට ගෙන බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවට අයවිය යුතු යම් මුදලක්, ඒ මත ලැබිය යුතු පොලියක් වේ නම් ඒ පොලිය ද සමග —

(අ) අනුග්‍රහය ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේ දී නියම කරන ලද කාල සීමාව ඇතුළත හෝ (6) වන උපවගන්තියේ නියම කර ඇති කාල සීමාව අවසාන වී හය මසක කාල සීමාව ඉකුත් වීම යන දෙකින් කලින් එළඹෙන සිදුවීමේ දී;

(ආ) කාල සීමාවක් නියම කර නොමැති අවස්ථාවක, (6) වන උපවගන්තියේ නියම කරන ලද කාල සීමාව අවසාන වී එක් අවුරුද්දක කාලයක් ඉකුත්වීමේ දී

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් ආපසු අයකර ගැනීම සඳහා පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුවද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් යම් හෙයකින් තත් කාර්ය සඳහා මුදල් මණ්ඩලය වෙත ලියවිල්ලකින් කරන ලද ඉල්ලීමක් උඩ, අනුග්‍රහය ආපසු අයකර ගැනීමේ කාල සීමාව, (අ) ඡේදයේ නියම කර ඇති හය මසක ඉකුත්වීමෙන් ආරම්භව අවුරුදු තුනක කාල සීමාවකට නොවැඩි දිනයක් වන දිනයක් දක්වා දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය :

තවදුරටත් එසේ වුවද අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයා සිය මරණය, විශ්‍රාම ගැනීම, ඉල්ලා අස්වීම නිසා හෝ අනාභිකාරයකින් ඒ ධුරය අත්හැරීමට යෙදුණු අවස්ථාවක් වූ කල්හි, මේ උපවගන්තියේ සහ (6) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

(8) අධ්‍යක්ෂවරයකුට හෝ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ භෞත සම්බන්ධතාවක් ඇති ව්‍යාපාරයකට ප්‍රදානය කරන ලද යම් අනුග්‍රහයක් වෙනුවෙන් (6) වන උපවගන්තියේ නියම කරන ලද කාලසීමාව තුළ ඇප තබනු නොලැබූ අවස්ථාවක, හෝ (7) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාර අයවිය යුතුව ඇති මුදල ආපසු නොගෙවූ අවස්ථාවක, (7) වන උපවගන්තියේ නියම කරන ලද කාලසීමාව ඉකුත්වීමේ දී අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් සිය ධුරය අත්හරිනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(9) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකින් යම් අනුග්‍රහයක් හෝ යෝජිත අනුග්‍රහයක් කෙරෙහි කෙළින්ම හෝ අනාභිකාරයෙන් කවර ආකාරයක හෝ සම්බන්ධතාවක් ඇති ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයකු විසින් ම, ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පමණ ඉක්මණින්, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට, ලේකම්වරයාට හෝ කළමනාකරුට සිය සම්බන්ධතාවයේ ස්වභාවය ප්‍රකාශ කළ යුතු අතර, ඒ ප්‍රකාශය සියලුම අධ්‍යක්ෂවරයන් අතර වහාම සංසරණය කරවනු ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය.

(10) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු හෝ අධ්‍යක්ෂ වරයාගේ කිවිටු ඥාතිවරයකු හෝ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇති ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධතාවක් දක්වන ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් ව්‍යාපාරික ගණුදෙනුවක් හෝ යෝජිත ගණුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යම් සාකච්ඡාවකට පත් තීරණ ගැනීමකට ඒ අධ්‍යක්ෂවරයා පහසාගි නොවිය යුතු අතර, ඒ අධ්‍යක්ෂවරයා ඒ ව්‍යාපාරය සාකච්ඡා කරන හෝ ගණුදෙනු කරන මණ්ඩලයේ රැස්වීමෙන්, ඒ සාකච්ඡා කරන හෝ තීරණ ගැනීම සිදු වෙමින් පවත්නා අවස්ථාවේ දී, බැහැර වී සිටිය යුතු ය.

(11) අධ්‍යක්ෂවරයකුට හෝ ඔහුගේ කිවිටු ඥාතියකුට හෝ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සැහෙන සම්බන්ධතාවක් ඇති ව්‍යාපාරයකට බල පත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ප්‍රදානය කෙරුණු අනුග්‍රහයක් හෝ ඉන් කොටසක් මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමතය නොමැතිව නොගෙවිය යුතු අතර, එවැනි අනුමතය නොමැතිව කරන ලද යම් ගෙවීමක් ශුන්‍ය හා බල රහිත විය යුතු ය.

(12) (9) වන සහ (10) වන උපවගන්තිවල විධිවිධාන කඩ කරන යම් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් මේ පනත යටතේ වරදකට වරද කරා වන්නේ ය.

(13) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා—

“සමාගමක්” යන්නට, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථා ගත කරන ලද සමාගමක් ඇතුළත් නොවිය යුතු ය;

“අධ්‍යක්ෂවරයකු” යන්නට, ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකු ඇතුළත් නොවිය යුතු ය.

බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක්
විසින්
මිලට ගැනීම
විකිණීම
ආදියෙන්
නොයෙදිය
යුතු බව.

48. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක හෝ යම් ගිවිසුමක කුමක් සඳහන්ව තිබුණද, ඊට දී ඇති යෝජ්‍ය විසින් දරන ආප මුදල් කිරීම සම්බන්ධයෙන් හැර කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් විකිණීමෙන්, මිලට ගැනීමෙන් හෝ බඩු හුවමාරු කිරීමෙන් කෙලින්ම හෝ අන්‍යාකාරයෙන් නිරත නොවිය යුතු අතර, එසේ කිරීම හෝ ගණුදෙනු කිරීම සඳහා ලැබුණු විනිමය හුවමාරු බිල් පත් සම්බන්ධයෙන් හැර නැතහොත් II වන උපලේඛනයේ හෝ වෙනත් යම් නීතියක හෝ (397 වන අධිකාරය වන) ලංකා බැංකුව ආඥාපනතෙහි හෝ 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකු පනතෙහි විධිවිධාන අදාළවන අවස්ථාවක හැර වෙනත් ආකාරයක යම් වෙළෙඳාමක, මිලට ගැනීමක, විකිණීමක හෝ බඩු හුවමාරු කිරීමක නිරත නොවිය යුතු ය.

(2) මිල කලින් වූ උපවගන්තියේ සඳහන් විධිවිධාන, නියමිත දිනයේදී බැංකුවක් විසින් ගණුදෙනු කිරීමෙන් යෙදෙමින් පැවැති ඉහත කී යම් ව්‍යාපාරයක් කෙරෙහි අදාළ නොවිය යුතු ය:

එසේ වුවද, එකී ව්‍යාපාරය, නියමිත දිනයේ සිට එක් අවුරුද් දක් ඉකුත්වීමට පෙරාතුව සම්පූර්ණ කරනු ලැබිය යුතු ය.

49. මුදල් මණ්ඩලයේ ලියවිල්ලකින් ලබා ගන්නා ලද පූර්ව අනුමතිය නොමැතිව, කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්, වත්කම්වල වෙළෙඳ අගයට අඩුව එහි යම් නිශ්චල වත්කමක් විකිණීම, පැවරීම, සතු කිරීම හෝ නියාදනය කිරීම නොකළ යුතු අතර, වත්කම්වල වෙළඳ අගයට වැඩියෙන් බැංකුවේ පොත්වල සඳහන් කර ඇති ඒවායේ අගය වැඩි කිරීම ද කරනු නොලැබිය යුතු ය.

නිශ්චල
වත්කම්
විකිණීම,
පැවරීම
ආදිය
තහනම් බව.

VIII වන කොටස

ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු ආවර කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ශාඛා වසා දැමීම.

50. මේ කොටසේ කාර්ය සඳහා ආවරකරු ලෙස බැංකු අධික්ෂණ අධ්‍යක්ෂවරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

ආවරකරු.

51. ලියවිල්ලකින් ලබාගන්නා ලද මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව බලය දීම නොලබා, යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද කිසිදු බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් ස්වේච්ඡා වෙන් ආවර කරනු නොලැබිය යුතු ය. මුදල් මණ්ඩලයට—

ආවර කිරීම.

(අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව නුබුන්වත් බව සහ එහි තැන් පත්කරුවන්ට සහ අනිකුත් ණය හිමියන්ට අලුමාදව ආපසු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීල වත්කම් ඒ සතුව ඇති බව; සහ

(ආ) තත් කාර්ය සඳහා ප්‍රකාශිතව ම කැඳවන ලද රැස්වීමක දී ඡන්දය දීමට හිමිකම් ඇති, ඉතිරි කොටස්වලින් යටත් පිරිසෙයින් හතරෙන් තුන් පංගුවක් දරන කොටස් හිමි යන්ගේ කැමැත්ත ප්‍රකාශ කරන ඡන්දයකින්, ආවර කිරීම අනුමත කර ඇති බව

පෙනියන්නේ නම් පමණක් බලයදීම දෙනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද ආවර කිරීම සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ අර්ධ වශයෙන් කරනු ලබන්නේ, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ වත්කම්වලින් යම් වත්කමක් වෙතත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට විකිණීමෙන් සහ එහි තැන්පතු බැරකම් ඒ බැංකුව විසින් භාර ගැනීමෙන් නම්, බුන්වත්කමේ නොවැළැක්විය හැකි අන්තරාය ගැන පොයා බැලී නමුත් පසු කොටස්හිමියන්ගේ අනුමතිය ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිදහස් කරනු ලැබිය හැකි ය :

තවදුරටත් එසේ වුව ද 12 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ විධිවිධාන එවැනි බැරකම් භාර ගැනීමකට අදාළ නොවිය යුතු ය.

බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක්
විසින්
වසර
කටයුතු
අවසන්
කිරීම.

52. ඇවර කිරීම පිණිස මුදල් මණ්ඩලයේ බලයදීම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව වෙත ලැබුණු විට, ඒ බැංකුව විසින්—

(අ) විධිමත් ඇවර කිරීමක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන බලතල පවත්වා ක්‍රියාත්මක කරමින් ව්‍යාපාරික කටයුතු කරගෙනයාම වහාම අවසන් කිරීමත් ;

(ආ) එහි මුදල් තැන්පත්කරුවන්ට සහ වෙනත් ණයනිමියන්ට අයවිය යුතු මුදල් ආපසු ගෙවීමත් ;

(ඇ) බලයදීම ලැබීමක් කලින් භාරගෙන තිබුණු සියලු මෙහෙයුම් කාර්යයන් බේරුම් කිරීමත්

කරනු ලැබිය යුතු ය.

ඇවර කිරීමේ
නිවේදනය
තැන්පත්
කරුවන්,
ණයනිමියන්
ආදීන්ට
යැවිය
යුතු බව.

53. ස්වේච්ඡාවෙන් ඇවර කිරීමට යටත් වූ යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින්, 51 වන වගන්තියෙහි සඳහන් කරන ලද බලයදීම ලැබී දින තිහක් ඇතුළත ස්වේච්ඡාවෙන් ඇවර කිරීම පිළිබඳ දැන්වීමක් සියලුම තැන්පත්කරුවන්, ණයනිමියන් සහ පිත කොමිස් භාරකරු ලෙස හෝ ආරක්ෂිත තැන්පතු පෙද්දියක බදු දෙන්නා හෝ උපනියානලාභියා ලෙස ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරනු ලබන අරමුදල්වලට හෝ දේපළවලට අනන්‍යාකාරයෙන් හිමිකම් ඇති තැනැත්තන් වෙත ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් යවනු ලැබිය යුතු ය. දැන්වීමේ අඩංගු කළ යුතු තොරතුරු මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කළ යුතු ය. මුදල් මණ්ඩලයට එසේ කිරීම සුදුසු යයි හඟෙන අවස්ථාවක, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් තත් කාර්යය වෙනුවෙන් නිදහසට කරුණු දැන්වීමකින් පසු, නියම කරනු ලබන තැනැත්තන්ට එම දැන්වීම යැවීමෙන් නිදහස් කරනු ලැබිය හැකි ය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ පරිශ්‍රය ඇතුළත හොඳින් පෙනෙන ස්ථානයක දැන්වීම බලාගැනීම පිණිස තැබිය යුතු අතර මුදල් මණ්ඩලය විසින් විධාන කරනු ලබන අන්දමට ඒ සඳහා වෙනත් ප්‍රචාරයක් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

තැන්පත්
කරුවන්ගේ
සහ ණය
නිමියන්ගේ
ආරක්ෂණ
අයිතිවාසිකම්.

54. ස්වේච්ඡාවෙන් ඇවර කිරීම කරගෙන යාම සඳහා බලයදීම තැන්පත්කරුවන්ගේ හෝ වෙනත් ණයනිමියකුගේ හෝ අයිතිකරු වකුගේ ඉල්ලීම් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවනු ලැබීම සඳහා ඔහුට ඇති අයිතිවාසිකම්වලට සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරනු ලබන අරමුදල්වලට හෝ වෙනත් දේපළක අයිතිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට හානියක් නොවිය යුතු ය. සියලු නීත්‍යානුකූල ගෙවීම් සඳහා වූ ඉල්ලීම් අප්‍රමාදව ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරනු ලබන සියලු අරමුදල් සහ වෙනත් දේපළ ඒවායේ නිසි අයිතිකරුවන්ට මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන උපරිම කාලසීමාවක් තුළ දී ආපසු දෙනු ලැබිය යුතු ය.

ලැයිස්තුවෙන්
ඉවත් කළ
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුව.

55. යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් 54 වන වගන්තියේ සඳහන් එහි සියලු යුතුකම් ඉටුකර ඇති බව මුදල් මණ්ඩලයේ මතය වූ අවස්ථාවක, ඒ බැංකුවේ නම, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු ලැයිස්තු

හෝ ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, එහි වත්කම්වල ඉතිරිය, ඒ බැංකුවේ නිසි අයිතිකරුවන් අතර, ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට ප්‍රමාණවත්ව බෙදා දෙනු ලැබිය යුතු ය. එසේ බෙදාදීම—

(අ) තැන්පත්කරුවන්ගේ හෝ වෙනත් ණයහිමියන්ගේ හෝ අයිතිකරුවන්ගේ සියලු ගෙවීම් සඳහා වූ ඉල්ලීම් ගෙවන තුරු සහ ආරාමුල් සහිත ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, අධිකරණය තීරණයකින් පසුව පැන නැගිය හැකි යම් වගකීමක් දියවීම පිණිස ප්‍රමාණවත් මුදලක් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් මහ බැංකුව වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමට මත්තෙන් ;

(ආ) තැන්පත්කරුවකුට, ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවකුට හෝ ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරනු නොලැබූ වෙනත් යම් ණයහිමියකුට ගෙවිය යුතු වූ යම් මුදල්, මහ බැංකුව වෙත ප්‍රේෂණය කරනතුරු ;

(ඇ) මේ වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර, නිසි අයිතිකරු වෙත ආපසු දීමට නොහැකි වූ, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරනු ලබන වෙනත් යම් අරමුදල් හෝ දේපල හැත 72 වන වගන්තිය ප්‍රකාර කටයුතු කරනතුරු

කරනු නොලැබිය යුතු ය.

56. (අ) ස්වේච්ඡාවෙන් ඇවර කිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලය විසින් බලය දෙන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ වත්කම් එහි සියලු යුතුකම් සම්පූර්ණයෙන් ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණ වත් නොවන බව ; හෝ

අනිවාර්ය ඇවර කිරීම.

(ආ) ස්වේච්ඡාවෙන් ඇවර කිරීම සම්පූර්ණ කිරීම අනවශ්‍ය ලෙස ප්‍රමාද වන බව

මුදල් මණ්ඩලයේ මතය වූ අවස්ථාවක, ඒ බැංකුව වෙත නිකුත්කර ඇති බලපත්‍රය අවලංගු කිරීමට මුදල් මණ්ඩලය වහාම පියවර ගනු ලබන අතර, මෙහි යට සඳහන් කරනු ලබන ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව ඒ බැංකුව අනිවාර්යයෙන් ඇවර කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කරනු ලැබිය යුතු ය.

57. ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක බලපත්‍රය අවලංගු කිරීම, 3 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාර අවසානාත්මක වූ විට, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සිය ව්‍යාපාරික කටයුතු වහාම අත්හිටුවිය යුතු අතර, බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් මේ පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර ඇවර කිරීමේ කටයුතු පටන් ගන්නා ලෙස විධාන කරනු ලැබිය යුතු ය. ඇවර කිරීමේ කටයුතු පටන් ගැනීමෙන් පසු හැකි තරම් ඉක්මණින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ වත්කම්වල සහ සම්භාව්‍ය වගකීම්වල ලේඛනයක් සෑදිය යුතු අතර එහි පිටපතක් මුදල් මණ්ඩලය වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය. ඒ බැංකුවේ ව්‍යාපාරික කටයුතු කෙරෙහි සම්බන්ධතාවක් ඇති පාර්ශ්වයන් විසින් පරීක්ෂාකර බැලීම සඳහා ඒ පිටපත මුදල් මණ්ඩලයේ කාර්යාලයේ තබනු ලැබිය යුතු ය.

සියලු පොත් ලේඛන සහ වත්කම් අධ්‍යක්ෂ භාරයට ගැනීම.

ඇවර කිරීමේ
කාර්ය සඳහා
බැංකු
අධිකාරී
අධ්‍යක්ෂව
පූර්ණ
කළමනා
කරණය සහ
පාලනය
නිවේශ
යුතු බව.

58. අනිවාර්ය ඇවර තීරණය කාර්ය සඳහා යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක වැඩ කටයුතු වල පූර්ණ හා ඒකාන්ත කළමනාකරණය සහ පාලනය බැංකු අධිකාරීන් අධ්‍යක්ෂ වෙත පවරනු ලැබිය යුතු අතර—

(අ) ඇවර කිරීමේ කටයුතු අධිකරණයෙහි පැවරීමෙන් ඒ බැංකුවේ මෙහෙයුම් විසා දැමීම;

(ආ) එහි ණයතුරු ස්වල්පයෙන් නැවැත්වීම හෝ සීමා කිරීම;

(ඇ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ නමින් යම් සාධන පත්‍රයක් අත්සන් කිරීම; සහ

(ඈ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව පාර්ශ්වයක් විය හැකි යම් නඩුවක් හෝ නඩු කටයුත්තක්, ඒ නමින් පැවරීම වග උත්තර බැඳීම සහ පවත්වාගෙන යාම

පිණිස ඔහුට බලය තිබිය යුතු ය.

ඇවර කිරීමේ
කටයුතු
කරගෙන
යන
අවස්ථාවක
ඉල්ලීම ආදිය
දීර්ඝ විය
යුතු බව.

59. ඇවර කිරීමේ කටයුතු කරගෙනයාම යටතේ—

(අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ඉල්ලීමක් හෝ අයිතිවාසිකමක් අවසන් වන්නා වූ හෝ අහෝසි වන්නා වූ යම් ව්‍යවස්ථා මය ගිවිසුමකින් බැඳුණු හෝ අන්‍යාකාර නියමයක්, වේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක වීම මගින් ඒ කටයුතු ආරම්භ වීමට දිනයේ සිට හය මාසයක කාලයකින් දීර්ඝ කරනු ලැබිය යුතු ය.

(ආ) (අ) ඡේදයේ නියම කර ඇති දිනයට පෙරාතුව හය මාසයක් පැවතුනා වූ කාප අයිතියක් හැර, යම් කාප අයිතියක් හෝ තහනමක් හිස් කරනු ලැබිය යුතු අතර, මේ කොටසේ විධි විධාන අදාළ කිරීමෙන් බැංකු අධිකාරීන් අධ්‍යක්ෂ විසින් ඇති කරන ලද කාප අයිතියක් හැර, තහනමක් හෝ කාප අයිතියක්, ඇවර කිරීමට භාජනව ඇති බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් දේපළකට හෝ වත්කමකට අදාළ නොවිය යුතු ය.

(ඇ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ බන්ධනවීමට පසුව හෝ බන්ධනවීමට බලාපොරොත්තුවෙන් එහි යම් වත්කම් පැවරීමක් නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය.

ගිවිසුම් ආදිය
අවසන්
කිරීමට බැංකු
අධිකාරීන්
අධ්‍යක්ෂව
ඇති බලය.

60. (1) බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීම අවසානාත්මක වූ දිනයේ සිට හය මාසයක කාලසීමාවක් තුළ දී, එවකට බලපවත්නා වෙනත් යම් නීතියක විධිවිධානවලට යටත්ව, බැංකු අධිකාරීන් අධ්‍යක්ෂ විසින්—

(අ) ඒ බැංකුව සමඟ ඇතුළත් වී ඇති යම් සේවා නියුක්ති ගිවිසුමක්;

(ආ) ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව පාර්ශ්වයක් වූ සේවාවන් සඳහා වූ යම් ගිවිසුමක්; හෝ

(ඇ) බදු ගිවිසුම වශයෙන් යම් වගකීමක් වේ නම් ඒ වගකීම් ද ඇතුළත් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් වගකීමක්

අවසන් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) බද්ද අවසන් කිරීම පිණිස බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් අභිමත බලතල භාවිත කරන බව දන්වමින් දින අනුවක දැන්වීම ලැබුණු බදුකරුවකුට, බද්ද අවසන් කරන්නා වූ දිනය තෙක් එකතු වූ බදු කුලිය හැරෙන්නට අන් බදු කුලියක් සඳහා හෝ එවැනි අවසන් කිරීමක් හේතු කොටගෙන අලාභ සඳහා ඉල්ලීමක් නොතිබිය යුතු ය.

61. බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීම අවසානාත්මක වූ පසු හැකි පමණ ඉක්මණින්, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් පිත කොමිස් භාරකාර තත්ත්වයෙන් ඉටු කරන ලද සියලු කර්තව්‍යයන් අවසන් කිරීම පිණිස අවශ්‍ය වන පියවර ගැනීමේ මාර්ගයෙන් අවසාන බෙදාහැරීමක් බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් කළ යුතු අතර, පිතකොමිස් භාරකාර තත්ත්වයෙන් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරන ලද සියලු වත්කම් හා දේපළ ඒවායේ අයිතිකරුවන්ට ආපසු භාර දී ඔහු පිතකොමිස් භාරකාර ගිණුම් සමථයට පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

පිත කොමිස්
භාරකාර
තත්ත්වයෙන්
ඉටු කරන
ලද කර්තව්‍ය
අවසන් කිරීම.

62. බලපත්‍රයක් අවලංගු කිරීම අවසානාත්මක වූ පසු හැකි පමණ ඉක්මණින් බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින්, සියලු තැන් පත්කරුවන්, ප්‍රතිලාභී අයිතිකරුවන්, වෙනත් ණය හිමියන්, ආරක්ෂිත තැන්පතු පෙට්ටි බදුගිමියන් සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරන දේපළවල උපනිධායකයන් වෙත, බලපත්‍ර ලාභී වාණිජ බැංකුවේ පොත්වල දැක්වෙන ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම්වල ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ලියාපදිංචි කළ තැපෑලෙන් යවනු ලැබිය යුතු ය. ඒ ප්‍රකාශය නිකුත් කොට දින හැටකට වඩා ප්‍රමාද නොවී නියම කෙරුණු දිනයකට මත්තෙන්, යම් විරුද්ධතාවක් ඇත්නම්, ඒ විරුද්ධතාව බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ වෙත යොමු කළ යුතු බව ඒ ප්‍රකාශයෙහි නියම කරනු ලැබිය යුතු අතර, ආරක්ෂිත තැන්පතු පෙට්ටි බදුගිමියන්ට සහ උපනිධායකයන්ට පුද්ගලිකව පැමිණ සිය දේපළ ආපසු ගන්නා ලෙස ආරාධනය කළ යුතු ය. දින හැටේ කාලසීමාව ආරම්භ වීමට කලින් ලබා ගන්නා ලද මුදල් මණ්ඩලයේ ස්ථිර කිරීමට යටත්ව, බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින්, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් තත් කාර්යය සඳහා සාධාරණ හේතු දැන්වීමකින් පසු විශේෂයෙන් සඳහන් කෙරුණු තැනැත්තන්ට තැපෑල මගින් ප්‍රකාශය යැවීමෙන් නිදහස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

තැන්පත්
කරුවන්
ආදීන්ට
බැංකු
අධිකෘත
අධ්‍යක්ෂ
විසින් ප්‍රකාශ
නිකුත් කළ
යුතු බව.

63. (1) නියම කරන ලද දිනයට පෙරතුව ආපසු ගනු නොලැබූ ද්‍රව්‍ය අඩංගු යම් ආරක්ෂිත තැන්පතු පෙට්ටියක්, බැංකු අධිකෘත අධ්‍යක්ෂ විසින් නියම කරනු ලබන ආකාරයකට විවෘත කරනු ලැබිය යුතු ය. එහි අඩංගු ද්‍රව්‍ය සහ යම් ඉල්ලුම් නොකළ දේපළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් උපනිධානලාභියා ලෙස දැරිය යුතු අතර—

ආරක්ෂිත
තැන්පතු
පෙට්ටි.

(අ) මුදල් මණ්ඩලයේ විධානය මත සියලු මුදල් මහ බැංකුවේ ඇති විශේෂ ගිණුමකට මාරු කරනු ලැබිය යුතු ය ;

(ආ) මුදල් මණ්ඩලයේ විධානය මත මුදල් හැර වෙනත් යම් භාණ්ඩයක් ඒ භාණ්ඩය නියාදනය කිරීම පිණිස විධානයක් සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (අ) ඡේදයේ සඳහන් මුදල්වල සහ (ආ) ඡේදයේ සඳහන් භාණ්ඩවල අයිතිකරු අවස්ථාවේවිත පරිදි එකී මුදල් හෝ භාණ්ඩ තැන්පත් කළ දිනයේ සිට අවුරුදු දහයක කාලයක් තුළ ඒවා කෙරෙහි සම්බන්ධතාවක් දක්වා නොමැත්තේ නම්, ඒ මුදල සහ භාණ්ඩ IX වන කොටසේ විධිවිධාන ප්‍රකාර අත්හළ දේපළ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. ඒ ද්‍රව්‍ය මාරුකිරීමට යෙදුණු දිනයේ සිට, ඒවා සම්බන්ධයෙන් 72 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

බලපත්‍රලාභී
වාණිජ
බැංකුවක
ගණන් බේරා
වසා දැමීමේ
කටයුතු
සම්බන්ධයෙන්
බැංකු
අධිකෂණ
අධ්‍යක්ෂගේ
කාර්යය.

64. විරුද්ධතා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ දැන්වීමේ නියම කරන ලද දිනයෙන් පසු මාස තුනක් ඇතුළත හෝ මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි ඊට වැඩි දීර්ඝ කාලයක් ඇතුළත බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින්—

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක ගණන් බේරා වසා දැමීමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂගේ කාර්යය.

(අ) යම් ඉල්ලීමක වලංගුභාවය ගැන තමා සැක කරන්නේ නම් ඒ ඉල්ලීම ඉවත දැමිය යුතු ය.

(ආ) එක් එක් හඳුනාගතහැකි තැන්පත්කරුට හෝ වෙනත් හිමියකුට අයවීමට ඇති යම් මුදලක් වේ නම්, ඒ මුදල ද, මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඔහුගේ ඉල්ලීමට ලබාදිය යුතු ප්‍රමුඛතාවය ද තීරණය කළ යුතු ය.

(ඇ) තමා විසින් ගැනීමට යෝජනා කරන වැඩ යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ උපලේඛනයක් සකස් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(ඈ) සිය ඉල්ලීමවලට සම්පූර්ණයෙන් අවසර නොදුන් ඉල්ලීම් කළ එක් එක් තැනැත්තාට ඒ බව දැනුම් දිය යුතු අතර, අනුපිළිවෙලින් සති තුනක් සතියකට එක් වරක් බැගින් දිනපතා පැවැත්වූ තුනක සිංහල දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි භාෂා වලින්, තමා විසින් ගැනීමට යෝජනා කරන වැඩ යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ උපලේඛනය පරීක්ෂාකර බැලීම පිණිස තබනු ලබන දිනය සහ ස්ථානය පිළිබඳ දැන්වීමක් පළ කරනු ලැබිය යුතු ය ; තව ද ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයේ තුන්වන වරට කෙරෙන පළ කිරීමේ දින සිට දින තිහකට කලින් වූ දිනයක් නොවන, බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් ඒ උපලේඛනය අධීකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරන දිනය ද ඒ දැන්වීමෙහි පළකරනු ලැබිය යුතු ය.

උපලේඛනයට
විරුද්ධතා.

65. 64 වන වගන්තියේ (ඈ) ඡේදයේ සඳහන් උපලේඛනය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු දින විසි එකක් තුළ මේ තැන්පත් කරුවකු ණයහිමියකු, කොටස්කරුවකු හෝ වෙනත් සම්බන්ධතාවක් දක්වන තැනැත්තකු විසින් ගැනීමට යෝජනා කර ඇති යම් පියවරකට විරුද්ධතා ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකිය. එසේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් විරුද්ධතා, ඒවා සම්බන්ධයෙන් බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂට සහ අධීකරණය නියමිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි සම්බන්ධතාවක් ඇති පාර්ශවයන්ට දැනම්දීමෙන් පසු අධීකරණය විසින් සලකා බලනු ලැබිය යුතු ය. යම් විරුද්ධතාවක් පිළිගනු ලැබුවහොත් උපලේඛනයට සුදුසු වෙනස් කිරීමක් කරන ලෙස අධීකරණය විසින් විධාන කළ යුතු ය. උපලේඛනය ඉදිරිපත් කිරීමෙන්

୧୪୯
 ୧୫୦
 ୧୫୧
 ୧୫୨
 ୧୫୩
 ୧୫୪
 ୧୫୫
 ୧୫୬
 ୧୫୭
 ୧୫୮
 ୧୫୯
 ୧୬୦
 ୧୬୧
 ୧୬୨
 ୧୬୩
 ୧୬୪
 ୧୬୫
 ୧୬୬
 ୧୬୭
 ୧୬୮
 ୧୬୯
 ୧୭୦
 ୧୭୧
 ୧୭୨
 ୧୭୩
 ୧୭୪
 ୧୭୫
 ୧୭୬
 ୧୭୭
 ୧୭୮
 ୧୭୯
 ୧୮୦
 ୧୮୧
 ୧୮୨
 ୧୮୩
 ୧୮୪
 ୧୮୫
 ୧୮୬
 ୧୮୭
 ୧୮୮
 ୧୮୯
 ୧୯୦
 ୧୯୧
 ୧୯୨
 ୧୯୩
 ୧୯୪
 ୧୯୫
 ୧୯୬
 ୧୯୭
 ୧୯୮
 ୧୯୯
 ୨୦୦

၆၆ နှစ် ၆၆

[illegible]

වත්තම්
බෙදා හැරීම.

ଭୂଲୀ
 ଶେଷ
 ଶ୍ରୀମତୀ

61 වන වගන්තිය යටතේ වූ අවසාන බෙදාහැරීමේ දිනයට ඉක්බිති වම වූ අවුරුදු දහය තුළ ඒ අරමුදල් කෙරෙහි අයිතිකරු විසින් යම් සම්බන්ධතාවක් නොපෙන්වන ලද්දේ නම්, මේ පනතේ IX වන කොටස අනුව, ඒ අරමුදල් අත්හළ දේපළ විය යුතු ය. මේ වගන්තිය යටතේ මාරු කිරීමට යෙදුණු දිනයේ සිට ඒ අරමුදල් කෙරෙහි 72 වන වගන්තිය අදාළ විය යුතු ය.

විගණනය
කළ ගිණුම්
ප්‍රකාශය
අධිකරණයට
ඉදිරිපත්
කළ යුතු බව.

69. මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සියලු වත්කම් බෙදා හැරීමෙන් ඉක්බිති බැංකු අධිකරණය අධ්‍යක්ෂ විසින් විගණනය කළ ගිණුම් ප්‍රකාශයක් අධිකරණය වෙත භාරදෙනු ලැබිය යුතු ය. ඒ ගිණුම් ප්‍රකාශය අධිකරණය විසින් අනුමත කිරීමෙන් පසු සහ ආවර කිරීම අවසන් කරන ලෙස අධිකරණය විසින් ආඥා කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ආවර කිරීම හා සම්බන්ධ යම් වගකීමක් මුදල් මණ්ඩලය නිදහස් කරනු ලැබිය යුතු ය. බැංකු අධිකරණය අධ්‍යක්ෂ විසින්, 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සහ මේ පනතේ විධිවිධාන සමග පටිනානි නොවන උද් අදාළ වන විධිවිධානවලට අනුකූලව අදාළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ නෛතික පාවැත්ම අවසන් කිරීම පිණිස කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකාවෙන්
බැහැර
සංස්ථාගත
කරන ලද
බලපත්‍රලාභී
වාණිජ බැංකු
වසා දැමීම.

70. (1) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් ශ්‍රී ලංකාවෙහි සිය ව්‍යාපාරික කටයුතු වසා දැමීමට අදහස් කරන විට, මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි නියම සහ කොන්දේසිවලට යටත්ව, එසේ වසා දැමීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය දිය යුතු ය. මණ්ඩලය විසින් අනුමැතිය දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක, ශ්‍රී ලංකාව තුළ වූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ කටයුතු (4) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කර ඇති ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව ගණන් බේරා වසා දැමිය යුතු ය.

(2) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක බලපත්‍රය 9 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අවලංගු කිරීම අවසානාත්මක කරනු ලැබූ කල්හි, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව එහි ලංකාවේ ව්‍යාපාරික කටයුතු අවසන් කළ යුතු අතර, එහි කටයුතු (4) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ගණන් බේරා වසා දැමිය යුතු ය.

(3) විදේශයක සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වක ප්‍රධාන කාර්යාලය පිහිටි ස්ථානයේ දී ඒ ප්‍රධාන කාර්යාලය සම්බන්ධයෙන් ආවර කිරීමේ වැඩ කටයුතු පටන් ගන්නා ලද විට, ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව වසා දමන ලෙස මුදල් මණ්ඩලය විසින් නියෝග කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු (1) වන හෝ (2) වන හෝ (3) වන උපවගන්ති යටතේ වසා දැමීමට යෙදුණු කල්හි, වසා දැමීමේ විෂයය වූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින්, ශ්‍රී ලංකාව තුළ කරගෙන යන කටයුතු වසා දැමීම සඳහා අවශ්‍ය කරන බලතල පමණක් එය සතුව රඳවා ගත යුතු අතර, එසේ වසා දැමීම, හැකිතරම් ඉක්මණින් සහ විධිමත් ආකාරයට කරනු ලැබිය යුතු ය. 11 වන වගන්තියේ (1) වන හා (3) වන උපවගන්තිවල සඳහන් කර ඇති විධිවිධානවලට අනුකූලව මේ වගන්තියේ (1) වන, (2)

වන හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ගණන් බේරා වසා දැමීම බැංකු අධිකෂණ අධ්‍යක්ෂ විසින් අධිකෂණය කළ යුතු අතර, ගණන් බේරා වසා දැමීමට විෂය වූ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වට අයිති වත්කම් කිසිවක්, 3 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (ඇ) ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද ව්‍යවසාය පිණිස ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් දරන ලද සියලු වගකීම් සහ බැරකම් ඒ ව්‍යවසායට අනුකූලව පියවනු ලබන තෙක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඉවත් කර නොගැනීමට අවශ්‍ය වන සියලු පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය. මේ වගන්තිය යටතේ කටයුතු ගණන් බේරා වසා දැමීම පිණිස 63 වන හා 68 වන වගන්තිවල විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

(5) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව, මේ වගන්තියේ ඉහතින් සඳහන් විධිවිධානවල සඳහන් වන වගකීම් සියල්ලක්ම ඉටු කර ඇති බව මුදල් මණ්ඩලයේ මතය වූ අවස්ථාවක, ඒ බැංකුවේ නම, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු නම් ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

71. මේ පනතේ මේ කොටසේ විධිවිධාන සහ මුදල් නීති පනතේ හෝ 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතේ විධිවිධාන අතර පරස්පර විරෝධී බවක් හෝ පටහැනිතාවක් ඇති විටක මේ කොටසේ විධිවිධාන අභිබවා සිටිය යුතු ය.

මේ කොටස
වෙනත් යම්
නීතියක්
අභිබවා
සිටින බව.

IX වන කොටස

අත්හැර දැමූ දේපළ

72. (1) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, තැන්පත් කිරීමේ හෝ කොටස් හෝ වෙනත් සම්බන්ධතා මිලට ගැනීමේ අරමුණින් අරමුදල් ගෙවීමේ හෝ සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීමේ දිනෙන් පසුව නැතහොත් පිත කොමිස් භාරකාර තත්ත්වයෙන් දරන ලද අරමුදල් ගෙවිය යුතු හෝ බෙදා හැරීමට හැකිවන දිනයෙන් පසුව හෝ ආරක්ෂිත තැන්පතු පෙට්ටිය, බද්දට ගත් දිනය අවසන් වීමෙන් පසුව ඉක්බිතිවම අවුරුදු දහයක කාල සීමාවක් ඇතුළත අයිතිකරු විසින්—

අත්හැර දැමූ
දේපළ.

(අ) තැන්පතුවේ හෝ අරමුදලේ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට හෝ අඩු කිරීමට නොයෙදී ඇති හෝ මේ වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් කර ඇති භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් පොලිය හෝ ලාභාංශ බැර කිරීම සඳහා පාස්පොත හෝ වෙනත් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කර තැනි අවස්ථාවක;

(ආ) පිත කොමිස් භාරකාර තත්ත්වයෙන් දරන අරමුදල්වල මුල් මුදල වැඩි කිරීමට හෝ අඩු කිරීමට නොයෙදුණු හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් මුල් මුදල හෝ පොලිය ගෙවීම භාර ගැනීමට නොයෙදුණු අවස්ථාවක;

(ඇ) ඒ භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව සම්භ යම් ලිපි ගණුදෙනුවක් කර නොමැති අවස්ථාවක;

(2) වෙනත් යම් නීතියකින් කුමක් සිදුවන්නේ වුවද, මුදල් මණ්ඩලය විසින් භාරගත කරනු ලබන්නේ, නුමුදු, වාර්තාවේ ඇතුළත් කරන ලද සියලු මුදල් මහ බැංකුවේ ඇති විශේෂ ගිණුමකට බලපත්‍රලාභී වාණිජ මහ බැංකුව විසින් මාරු කරනු ලබිය යුතු අතර අමාත්‍යවරයා සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන්, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබිය හැකි කාර්ය සඳහා මුදල් මණ්ඩලය විසින් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබිය හැකි ය.

— ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත, 1960 අංක 36, උපපනත 2(2) වන උපවගන්තිය යටතට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඇතුළත් කරන ලද භාණ්ඩ මුදල් මණ්ඩලය විසින්, අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් නියම කරන ක්‍රියාවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත යොමු කරනු ලබිය යුතු ය.

— ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත, 1960 අංක 36, උපපනත 2(2) වන උපවගන්තිය යටතට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඇතුළත් කරන ලද භාණ්ඩ මුදල් මණ්ඩලය විසින්, අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් නියම කරන ක්‍රියාවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත යොමු කරනු ලබිය යුතු ය.

සමස්ත ප්‍රකාශන
විවිධ කොටස

74. 73 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියෙන්, නියම කර ඇති වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමෙන් දින තිහක් ඇතුළත බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි, ද්විත්ව ප්‍රමාණයෙන් පත්‍රවල දේපළෙහි අයිතිකරුගේ නම සහ ඊට අදාළ විස්තර ප්‍රසිද්ධ කරනු ලබිය යුතු අතර ඒ දේපළට අදාළ විස්තර ඇතුළත් වූ දත්තවලින් අයිතිකරුගේ අවසන් වරට දැනගෙන සිටි ලිපිනයට, ලියාපදිංචි කළ තැපෑලෙන් යවනු ලබිය යුතු සි.එස්.වූවද, අධිකරණය විසින් ස්ථිර කරනු ලැබීමට යටත් වූ මුදල් මණ්ඩලය විසින්, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් සාධාරණ හේතු දැක්වීම මගින් දැන්වීම තැපෑලේ කිරීමෙන් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිදහස් කරනු ලබිය හැකිය.

— ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත, 1960 අංක 36, උපපනත 2(2) වන උපවගන්තිය යටතට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඇතුළත් කරන ලද භාණ්ඩ මුදල් මණ්ඩලය විසින්, අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් නියම කරන ක්‍රියාවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත යොමු කරනු ලබිය යුතු ය.

— ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත, 1960 අංක 36, උපපනත 2(2) වන උපවගන්තිය යටතට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඇතුළත් කරන ලද භාණ්ඩ මුදල් මණ්ඩලය විසින්, අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග මගින් නියම කරන ක්‍රියාවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත යොමු කරනු ලබිය යුතු ය.

අත්සන් දැමූ
දේපළ පිළිබඳ
දැන්වීම
ප්‍රසිද්ධ
කිරීම.

සමස්ත ප්‍රකාශන
විවිධ කොටස
මහ බැංකුව
විසින්
දේපළ
පිළිබඳ
දැන්වීම
ප්‍රසිද්ධ
කිරීම.

76. වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ 74 වන වගන්තියෙන් නියම කර ඇති අන්‍යුරු දැමූ ලෙස සලකනු දේපළ ගෙවීම හෝ සාරදීම ඕනෑකමින් මහ බැංකුව හරහා බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් මේ පත්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු වන්නේය.

අත්සන් දැමූ
ලෙස සලකන
දේපළ සාර
දීමට
ඕනෑකමින්
වරදක් බව.

X වන කොටස

පොදු

රහස්‍යභාවය ප්‍රකාශ කිරීම.

77. හැම අධ්‍යක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, නිලධාරියකු හෝ යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක ව්‍යාපාරික කටයුතුවල සේවා නියුක්ත කර පිටින වෙනත් සෑම තැනැත්තාගුම සිය කාර්යයට ඇතුළත් විමට මත්තෙන්, බැංකුවේ සහ එහි ගණුදෙනු කරුවන්ගේ සියලු ගණු දෙනු සම්බන්ධයෙන් ද යම් තැනැත්තකුගේ ගිණුම්වල තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් හා ඒ හා සම්බන්ධිත සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් ද ඒකාන්ත රහස්‍යභාවය රැකීමට තමා පොරොන්දුවන බවට ප්‍රකාශයක් අත්සන් කළ යුතු අතර සිය කාර්යය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දැන ගන්නට ලැබෙන වෙනත් යම් කාරණා —

(අ) (i) අධිකරණයකින් ; හෝ

(ii) තත් කාරණය අදාළවන තැනැත්තා විසින් ඉල්ලා සිටි විටක ;

(ආ) සිය කාර්යය ඉටු කිරීම පිණිස ; සහ

(ඇ) මේ පනතේ හෝ වෙනත් යම් නීතියක යම් විධිවිධාන ඉටු කිරීම පිණිස

හැර, අනාවරණය නො කිරීමට එවැනි ප්‍රකාශයකින් පොරොන්දු වි යුතු ය.

මේ පනත යටතේ හෝ මුදල් මණ්ඩලයේ විධාන මත ගන්නා ලද කියා සඳහා ආරක්ෂාවට. ඉල්ලුම් කිරීම.

78. මුදල් මණ්ඩලය විසින් හෝ මහ බැංකුවේ යම් නිලධාරියකු හෝ සේවකයකු විසින් මේ පනත යටතේ හිතාධිකාරයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලද්දේ යයි අදහස් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සඳහා මුදල් මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකුට හෝ ඔහු බැංකුවේ යම් නිලධාරියකුට හෝ සේවකයකුට විරුද්ධව ද මේ පනත යටතේ හෝ මුදල් මණ්ඩලයේ විධානයක් මත හෝ හිතාධිකාරයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලද්දේ යයි අදහස් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් යම් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයකුට, නිලධාරියකුට හෝ සේවා නියුක්තයකුට විරුද්ධව ද නඩුවක් හෝ නඩු පැවරීමක් නොතිබිය යුතු ය.

වරද.

79. (1) 2 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ, 3 වන වගන්තියේ (5) වන උපවගන්තියේ, 15 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තියේ, 16 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ, 17 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ, 33 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ, 41 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ, 47 වන වගන්තියේ (9) වන හා (10) වන උප වගන්තිවල සහ මේ පනතේ 77 වන වගන්තියේ විධිවිධාන හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද යම් ඒකී හෝ නියෝග කඩ කරන යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය. තවද, එවැනි පැහැර හැරීම සඳහා දැන දැනම සහ ඕනෑකමකින් ම බලය දෙන හෝ අවසර දෙන බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව සහ ඒ බැංකුවේ හැම නිලධර

යකු හෝ සේවකයෙකුම වරදකට වරදකරු වන අතර, මහේස්ත්‍රාත් වරයකු ඉදිරියේ ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරුකරනු ලැබීම මත අවුරුදු තුනකට වැඩි නොවන කාලසීමාවක් සඳහා දෙයාකාර යෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ රුපියල් මිලියනයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම සහ දඩය යන දෙකටම හෝ යටත් විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දඬුවමක් නියම කර නොමැති මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන සෑම තැනැත්තෙක් ම මහේස්ත්‍රාත් වරයකු ඉදිරියේ ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු මාස දහ අටකට නොවැඩි කාලයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ රුපියල් පන් ලක්ෂයකට නොවැඩි දඩයකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකට ම හෝ යටත් විය යුතු ය.

80. (1) (අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව විසින් මේ පනතේ නියමයන් ඉටු කිරීම තහවුරු කිරීම පිණිස සියලු සාධාරණ පියවර ගැනීමට නොහැකි වන්නා වූ; හෝ

(ආ) මුදල් මණ්ඩලය විසින් මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ නිකුත් කරන ලද යම් විධානයක් ඉටු කිරීමට නොහැකි වන්නා වූ; හෝ

(ඇ) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද යම් ප්‍රකාශනයක නිරවද්‍යතාවය සහතික කිරීම පිණිස සාධාරණ සියලු පියවර ගැනීමට නොහැකි වන්නා වූ; හෝ

(ඈ) ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ යම් පොතක හෝ ලේඛනයක හෝ යම් වාර්තාවක, තුන් දිවක ලියවිල්ලක හෝ ව්‍යාපාර කටයුතුවල, ගනුදෙනු කොන්දේසි, වත්කම් හෝ බැරකම් හෝ ගිණුම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක අසත්‍ය සටහනක් ඔනෑකමින්ම කරන්නා වූ හෝ එවැනි සටහනක් කිරීමට සලස්වන්නා වූ; හෝ

(ඉ) යම් පොතක, හෝ ලේඛනයක හෝ යම් වාර්තාවක, තුන් දිවක, ලියවිල්ලක හෝ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු, ගනුදෙනු, කොන්දේසි, වත්කම් හෝ බැරකම් හෝ ගිණුම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක යම් සටහනක් කිරීම ඔනෑකමින්ම නොකර හරින්නා වූ හෝ එවැනි යම් සටහනක් කිරීම නොකර හැරීමට ඔනෑකමින්ම ඉඩ සලසන්නා වූ; හෝ

(ඊ) යම් පොතක, හෝ ලේඛනයක හෝ යම් වාර්තාවක, තුන් දිවක, ලියවිල්ලක හෝ ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු ගනුදෙනු, කොන්දේසි, වත්කම් හෝ බැරකම් හෝ ගිණුම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක සටහනක් ඔනෑකමින්ම මකාහරින, සහවන හෝ

පනත යටතේ සාධාරණ පියවර ආදිය ගැනීමට නොහැකිවන තැනැත්තන් වරදකට වරදකරු වන බව.

“කිවිටු ඥාතියා” යන්නෙන් කලත්‍රයා හෝ යාපෙන දරුවා අදහස් වේ;

“සමාගම” යන්නෙන් 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ලියාපදිංචි කරන ලද සමාගමක් අදහස් වේ;

“ආයතනය” යන්නෙන් සමාගමක් හෝ ව්‍යාපාර ආයතනයක් අදහස් වේ;

“ව්‍යවහාර විදේශ මුදල්” යන්නෙන් මේ කාර්ය සඳහා මුදල් මණ්ඩලය විසින් ව්‍යවහාර විදේශ මුදල් ලෙස තීරණය කරනු ලැබූ විදේශ මුදල් අදහස් වේ;

“අධ්‍යක්ෂවරයා” යන්නෙන්—

(අ) ශ්‍රී ලංකාවෙහි සංස්ථාගත කරන ලද බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට අදාළ විමේදී, සමාගම් ආඥාපනත යටතේ සංවිධානය කළ සමාගමක අධ්‍යක්ෂවරයකු විසින් කරගෙන යනු ලබන කර්තව්‍යවලට සමාන, කවරාකාරයක පදවි නාමයකින් හඳුන්වනු ලැබූ ද, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ මෙහෙයුම්වලට අදාළ වූ කර්තව්‍ය කරගෙන යනු ලබන හෝ එවැනිම කර්තව්‍ය කරගෙන යාමට බලය ලැබ ඇත්තා වූ, තැනැත්තකු අදහස් වේ;

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටස්තරව සංස්ථාගත කරන ලද බල පත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවකට අදාළ විමේදී, කවරාකාර පදවිනාමයකින් හඳුන්වනු ලැබූ ද, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ මෙහෙයවීමට අදාළව සමාගම් පනත යටතේ සංස්ථාගත කරන ලද සමාගමක අධ්‍යක්ෂ වරයකු විසින් කරනු ලබන්නා වූ කර්තව්‍ය පරිදි වූ කර්තව්‍ය කරගෙන යනු ලබන හෝ එවැනිම කර්තව්‍ය කරගෙන යාමට බලය ලැබ ඇත්තා වූ තැනැත්තා සහ ප්‍රධාන බලයලත් අනුයෝජිතයා හෝ ඔහුගේ විකල්ප නිලධාරියා වන, ඒ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ කර්තව්‍ය කරගෙන යාම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වෙහි වගකිවයුතු තැනැත්තා අදහස් වේ;

“බැංකු අධීක්ෂණ අධ්‍යක්ෂවරයා” යන්නෙන්, (422 වන අධිකාරය වන) මුදල් නීති පනත යටතේ පිහිටුවන ලද මහ බැංකුවේ බැංකු අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා අදහස් වේ;

“මෙරට බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු” යන්නෙන්, අක්වෙරළ බැංකු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ මේ පනතේ IV වන කොටසට යටත් නොවූ යම් බැංකු ව්‍යාපාර කටයුතු අදහස් වේ;

“වාණිජ බැංකුවක ප්‍රධාන කාර්යාලය” යන්නෙන්, වාණිජ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්යාලය පිහිටි ස්ථානය අදහස් වේ;

“ද්විතීය වත්කම්” යන්නෙන්—

(අ) මුදල් ;

(ආ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල නිබේන ශේෂයන් ;

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඉල්ලා සිටිය නැති මුදල් ;

(ඈ) එක් අවුරුද්දකට නොවැඩි කල්පිරීමක් ඇති ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විසින් නිකුත් කරන ලද හෝ ඇප වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හෝ සුරැකුම්පත් ;

(ඉ) බඩු ලැබීම ;

(ඊ) ආනයන සහ අපනයන බිල්පත් ;

(උ) මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වෙනත් එවැනි වත්කම් අදහස් වේ ;

“පළාත් පාලන ආයතනය” යන්නෙන් යම් මහනගර සභාවක්, නගර සභාවක්, හෝ සංවර්ධන සභාවක්, අදහස් වන අතර එවැනි යම් සභාවක් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන, ඉටු කරන බලතල, කාර්ය සහ කාර්තව්‍යවලට අනුරූප වන්නා වූ හෝ සමාන වන්නා වූ බලතල, කාර්ය සහ කාර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඉටු කිරීම සඳහා යම්කිසි නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ ඇතිකොට පිහිටුවන ලද යම් අධිකාරයක් ඊට ඇතුළත් වේ ;

“මුදල් මණ්ඩලය” යන්නෙන්, (422 වන අධිකාරය වන) මුදල් නීති පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය අදහස් වේ ;

“අන්වේෂකයා” යන්නෙන් පදිංචිකරුවකු නොවන පුද්ගලයෙක්, සමාගමක්, සංස්ථාවක් හෝ වෙනත් නෛතික නැතැත්තකු හෝ “න්වේෂකයා” යන විග්‍රහයට ඇතුළත් නොකරන ලද යම් සංස්ථාගත නොකළ මණ්ඩලයක් අදහස් වේ ;

“ව්‍යාපාරික ස්ථානය” යන්නෙන් මහජනයාට විවෘතව ඇති ජංගම කාර්යාලයක් ද ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාව තුළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක යම් ශාඛාවක් හෝ කාර්යාලයක් අදහස් වේ ;

“රාජ්‍ය සංස්ථාවක්” යන්නෙන් ආණ්ඩුව විසින්, ප්‍රදාන හෝ ණය මගින් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසකින් සලස්වනු ලැබූ මුදල් හෝ ප්‍රාග්ධනය ඇතිව, සමාගම් ආඥාපනත හැර යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ පිහිටුවන ලද හෝ පිහිටුවනු ලබන යම් සංස්ථාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ වෙනත් මණ්ඩලයක් අදහස් වේ ;

(අ) ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ හෝ
; ලැබූ කිසියෙක් පිහිටුවන ලද වෙනත් යම් (ආයතනයක
සාමාජිකයකු වූ ද එ ආයතනයේ සභාව විසින්,
; ගණකාධිකාරීවරයකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට නිකුත්

: ၁၁ 'အထိန်း

සිංහලයා (අ) ප්‍රභූතමයක් සිමිබන්ධයෙන් බන්ධනාගාරයේ ඇසියත් මිලියන
 බන්ධනාගාරයේ සිටින ඉන්මිත්‍රිමයා සමාගමේ ගෙවා නිමි කොටස් වල
 වටිනාකම හෝ සමාගමේ ගෙවා නිමි ප්‍රාග්ධනයෙන්
 සියයට දහයක් යන දෙකින් වඩා අඩු වන කොටස්
 යන අයුරු ලෙසින් ලෙසින් කෙතරම්වත් හෝ එක්වනු වන සමාගමක්
 යන ලෙසින් හෝ පුද්ගලයෙකු හෝ කෙනෙක් බහුගුණයක් ඇති සහ
 ලෙසින් සහ ලෙසින් දරන්නා වූ මුද්‍රාදායක සමිබන්ධතාව හෝ පුද්
 ගුණ ලෙසින් හෝ බහුගුණයක් ලෙසින් ඇති සහ ලෙසින් වෙනත්
 යන සමාගමක් සිමිබන්ධයෙන් ලෙසින් සමාගමක් වෙනුවෙන්
 යන සමාගමක් ලෙසින් හෝ සමාගමක් ලෙසින් සමාගමක් වෙනුවෙන් ;

II වන උපලේඛනය (3 (4) වන වගන්තිය)

- (අ) තැන්පත්, ඉතිරි කිරීමේ සහ වෙනත් සමාන ගිණුම් විවෘත කිරීම, පවත්වා ගෙනයාම සහ කළමනාකරණය;
- (ආ) මුදල් ණයට ගැනීම, රැස්කිරීම හෝ භාර ගැනීම; ඇප ඇතිව හෝ නැතිව මුදල් ණයට දීම හෝ අත්තිකාරම් මුදල් ගෙවීම; විනිමය බිල්පත්, හුන්ඩි, පොරොන්දු නෝට්ටු, කුපන්, අණකර, නොහාර පත්, දුම්රිය කුවිණාන්ඩි, බලපත්, සෘණපත්, සහතික කොටස් සහතික පත් හා වෙනත් සාධන පත් ද පැවරිය හැකි වූ හෝ ගණුදෙනු කළ හැකි වූ හෝ නොහැකි වූ සුරැකුම් පත් ලිවීම, පිළියෙළ කිරීම, භාරගැනීම, වට්ටම් කිරීම, මිලට ගැනීම, විකිණීම, එකතු කිරීම හා අලෙවි කිරීම, ණයවර ලිපි ගමන් වැස්පත් හා අය නිවේදන වක්‍රලේඛ ප්‍රදානය කිරීම හා නිකුත් කිරීම; රන් රිදී බඩු හෝ රන් රිදී කාසි මිලට ගැනීම, විකිණීම සහ අලෙවි කිරීම, විදේශීය බැංකු නෝට්ටු ඇතුළුව විදේශීය මුදල් මිලට ගැනීම හා විකිණීම, ස්කන්ධ අරමුදල්, කොටස් සෘණපත්, සෘණපත් ස්කන්ධ, බැඳුම්කර, ගැහිකම්, සුරැකුම්පත් හා සියලුම වර්ගවල ආයෝජන අත්කර ගැනීම, දැරීම, කොමිස් පිට නිකුත් කිරීම, ප්‍රාරක්ෂණය කිරීම හා අලෙවි කිරීම, ගණුදෙනුකරුවන් හෝ සෙස්සන් වෙනුවෙන් බැඳුම්කර, කොටස් සහතික පත් හෝ වෙනත් සුරැකුම්පත් වර්ග මිලට ගැනීම හා විකිණීම, තැන්පත් කිරීම සඳහා හෝ ආරක්ෂා භාරය සඳහා අනාභිකාරයකට සියලුම වර්ගවල බැඳුම්කර කොටස් සහතික පත් හෝ වට්ටු දේවල් භාර ගැනීම හා ආරක්ෂා භාරය පිළිබඳ ව්‍යාපාරය පවත්වා ගෙන යාම; මුදල් හා සුරැකුම්පත් එකතු කිරීම හා යැවීම;
- (ඇ) ආණ්ඩු හෝ පළාත් පාලන ආයතන හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු හෝ තැනැත්තන් ඔවුන්ගේ අනුයෝජනයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීම; බලකාරයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීමෙහි හා නිදහස් කිරීමෙහි සහතික හා කුවිණාන්ඩි දීමේ බලය ඇතුළුව, බැංකු සමාගමක් නොවූ යම් සමාගමක කළමනාකර අනුයෝජනයෙන් ව්‍යාපාරය භාර, වෙනත් යම් වර්ගයක නියෝජ්‍යත්ව ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන යාම;
- (ඈ) මහජන සහ පෞද්ගලික ණය ගිවිස ගැනීම හා ඒවා ගණුදෙනු කිරීම හා නිකුත් කිරීම;
- (ඉ) රජයේ, නාගරික සභාවල හෝ වෙනත් ණය හෝ යම් සමාගමක, සංස්ථාවක හෝ සංගමයක කොටස්, ස්කන්ධ, සෘණපත් ස්කන්ධ ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පෞද්ගලිකව නිකුත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, රක්ෂණය සහතික කිරීම, ප්‍රාරක්ෂණය කිරීම, කළමනාකරණයට සහභාගිවීම සහ ක්‍රියාවේ යෙදවීම හා එවැනි යම් නිකුත් කිරීමක් සඳහා මුදල් ණයට දීම;
- (ඊ) සෑම වර්ගයකටම අයත් වූ සහතික කිරීම් හා හානි රක්ෂණ ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාම හා ගණුදෙනු කිරීම;
- (උ) දැනට පවත්වා ගත් අලුතින් ඇතිවන හෝ යම් වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් හෝ කර්මාන්තයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හෝ එහි මුදල් සැපයීම නැතහොත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි හෝ මුදල් සැපයීමෙහි ලා සහයවීම හා සංගම් මාර්ග යෙන් හෝ අනාභිකාරයෙන් එය සංවර්ධනය කිරීම හෝ පිහිටුවීම;
- (ඌ) අත්කර ගැනීම අවශ්‍ය යයි නැතහොත් පහසු යයි සමාගම විසින් අදහස් කරනු ලබන නැතහොත් සමාගමේ මතය අනුව අත්කර ගැනීම නිසා සමාගම සතුව ඇති යම් සුරැකුම්පත් අයකර ගැනීමෙහි ලා හෝ යම් අපේක්ෂිත අලාභයක් හෝ බැඳීමක් වැළැක්වීමෙහි ලා නැතහොත් ක්ෂය කිරීමෙහි ලා හෝ උපකාර වන යම් නිශ්චල හෝ වංචල දේපළක් හා යම් අයිතිවාසිකම් හෝ වරප්‍රසාද මිලට ගැනීමෙන්, බදු ගැනීමෙන්, හුව මාරු කිරීමෙන්, කුලියට ගැනීමෙන් හෝ අන් ලෙසකින් අත්කර ගැනීම;
- (එ) සමාගමේ ගිවිසුම් පැමිණිලි කිරීමක් ගෙවීමෙහි ලා නැතහොත් ඉන් කොටසක් ගෙවීමෙහි ලා සමාගම සතුව විය හැකි වංචල හා නිශ්චල සියලුම දේපළ පාලනය කිරීම, විකිණීම හා ඊට මුදල් අය කර ගැනීම;

- (ඒ) යම් ණය හෝ අත්තිකාරමක් සඳහා ඇපයක් විය හැකි නැතහොත් එවැනි යම් ඇපයකට සම්බන්ධ විය හැකි යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපලක් ද, යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපලක යම් අයිතිවාසිකමක්, අයිතියක් හෝ යම්බන්ධතාවයක් ද අත්කොටගෙන දැරීම හා සාමාන්‍යයෙන් ඒ අවිඛ්‍යාතයෙන් කටයුතු කිරීම;
- (ඔ) භාර ක්‍රියාත්මක කිරීමට භාර ගැනීම හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම;
- (ඕ) පොලී මෑකරුවකු ලෙස, භාරකරුවකු ලෙස හෝ අන් ලෙසකින් බුද්ද ඇතිවීම් ක්‍රියා කිරීමට භාර ගැනීම;
- (ක) සමාගමේ පරමාර්ථවලට සමාන පරමාර්ථ ඇති වෙන යම් සමාගමක කොටස් ගෙන හෝ අනුකාරයකින් අත්කොට ගෙන දැරීම;
- (ග) සමාගමේ සේවා නියුක්තයන්ට හෝ එහි කළින් සිටි සේවා නියුක්තයන්ට හෝ ඒ තැනැත්තන්ගෙන් යැපෙන්නන්ට හෝ ඒ තැනැත්තාගේ ඥාතීන්ට යහපතක් සිදු කිරීම අභිප්‍රේත කොටගත් සංගම්, ආයතන, අරමුදල්, භාර හා සැප පහසුකම් ඇති කිරීම හා නඩත්තු කිරීම නොහොත් ඇති කිරීමෙහි ලා හා නඩත්තු කිරීමෙහි ලා ආධාර කිරීම; විශ්‍රාම වැටුප් හා වෙනත් ප්‍රදානය කිරීම හා රක්ෂණය සඳහා ගෙවීම් කිරීම, පුණ්‍ය හෝ ශුභසාධක පරමාර්ථ සඳහා නැතහොත් යම් ප්‍රදර්ශන යක් සඳහා නැතහොත් යම් මහජන, පොදු හෝ ප්‍රයෝජනවත් පරමාර්ථ සඳහා මුදල් ගෙවීම හෝ ගෙවන බව සහතික කිරීම;
- (ච) සමාගමේ කාර්ය සඳහා අවශ්‍ය නැතහොත් පහසු වූ යම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ කර්මාන්ත කිසිවක් අත්කර ගැනීම, ගොඩ නැගීම, නඩත්තු කිරීම හා වෙනස් කිරීම;
- (ඡ) සමාගමේ දේපල හා අයිතිවාසිකම් සියල්ලම හෝ ඉන් යම් කොටසක් හෝ විකිණීම, වැඩිදියුණු කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම, හුවමාරු කිරීම, බදු දීම, උකස් කිරීම, සුදුස්සක් කිරීම හෝ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම හෝ ඒ පිළිබඳ අනුකාරයකින් කටයුතු කිරීම;
- (ට) යම් තැනැත්තකුගේ හෝ සමාගමක ව්‍යාපාරය මේ වගන්තියේ සඳහන් කරනු ලැබූ නැතහොත් විස්තර කරනු ලැබූ ස්වභාවයක ව්‍යාපාරයක් වූ විට, එය සම්පූර්ණයෙන් හෝ ඉන් යම් කොටසක් හෝ අත්කර ගැනීම හා භාර ගැනීම;
- (ඩ) සමාගමේ ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට හෝ දියුණු කිරීමට ආනුෂංගික වූ නැතහොත් උපකාරී වූ වෙනත් සියලුම දේ කිරීම;
- (ණ) කළමනාකරණ උපදේශක සේවාවල නියුක්ත වීම;
- (ත) බැංකු කටයුතු, ගණකාධිකරණය, තක්සේරු කිරීම, ව්‍යාපෘති හා ණය අගයීම හා අනුබද්ධ විෂයයන් පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දීම;
- (ද) කුලී සිත්තක්කර සේවාවල, ආයෝජනය කිරීමේ, බදු දීමේ හා ගබඩා කිරීම් කටයුතුවල නියුක්ත වීම;
- (න) සංවර්ධනය සඳහා මධ්‍යම හා දීර්ඝකාලීන ණය මුදල් ලබාදීම.